

Zirhtupawl Khihhmuhtu

Biblethu Level 0, 1 le 2

B Series
Zirnak 7-12

Bible Educational Services

Registered Charity UK (No 1186004)

Tumtah Mi

Leitlun pumhuap a ra lai ding mi san hrang Jesu Khrih thutak thlën dingih pehtlaihawkternak hrang Bible zir ding mi suahsak hi a si.

Duhthusam

Leitlun pumhuap ih pumpeaw mi hnaṭuanpipawl bāwm le ṭhansoternak ah anmai ṭawng rori in zirdān ding kan timlam mi thawn a ra lai ding mi san thlenpi dingah a si.

THUTLANGPI THEIHTERNAK

BES in ziang a tuah:-

BES (Bible Educational Services) cun “Biblethu”, “Nun Thar” le “Sarkhawmtupawl” (Gleaners) ti mi Bible zirnak peksuah le UK le ram dangdangih Carek Bible Tlawng (Postal Bible Schools) le BES Bible zirnak hmangtu pawlkāwmpawl va tlawnnak, thurawn peknak in le *training* peknak pawl ih va bāwm hna a ṭuan. Culawng si loin, BES cun himi Bible zirnak lehlin, mawi zetih an leh mi tawlrelsak, namsak le zemsuahnak hna cu leitlun ram dangdangih pawlkāwm dangdang hnenah a ṭuan. Himi zirnak cu a lak in tlawngta hnenah pek a si.

Biblethu ti mi Bible zirnakpawl hi a hmaisabik ah Southern Ireland ah kum 60 liam zo ah man a rak si. BES (Bible Educational Services) cun English in le ram dang ṭawngpawl in Biblethu zirnak cekfelnak hna a ṭuan vivo.

Biblethu zirnakpawl hi A4 cahnah ih nam ṭheu mi a si ih, zarh li ah vei khat suah a si ṭheu. Cutin a zirtu tlawngtapawl in an zirnak cahnah asilole cabu kha BES Bible tlawngah hmat cek dingih an kuatsal. Tu naite in Belfast khua ih um Every Home Crusade (Revival Movement) in A5 cahnah hmangin thla ruk hrang zirnak cu cabu in in namsak ih, cutin kawhhran le Bible tlawngpawl ih hman a remcang deuh ngaingai. Cuti vekih namsaktu kan neih hi Pathian kan thangt1at ngaingai a si.

BES Bible zirnak hi phun dang zet a si, inn ah siseh, kawhhran ah siseh, tlawng ah siseh zir thei dingih timlam mi an si. Zir ding mi a sangsang tein kum 20 tiang lai zir ding daih ih tuah mi a si. An kum izirin a level a level ih zir ding mi zirnak timlam an si. Tualleng tlawngta hrang- level 0, kum5-7 hrang-level 1, kum 8-10 hrang-level 2, kum 11-13 hrang-level 3, kum 14-16 hrang-level 4 tiih zirnak timlam an si. Level kip hrangah kum 3 sung zir ding a um (cahmai 4 nak zoh aw). Nauhak kum izirin timlam mi a si ko nân, nauhak hrekkhat cu cathiam le thluak cak hleice khal an um thei ih, zamrang deuh khalin zir theitu an um ding. Biblethu ti mi zirnak hmanrua hin Nauhakpawl Pathian Kamsuakthu le Bible thuanthupawl zir thei nak can remcang a pe hai, cuih an zir mi thupawl cu an nun ih ṭul mi le hman thei mi, an nun lam tluan hruaitu ding an si.

Mirang ca ih zir a duhtupawl hrangah BES website – www.besweb.com asilole *International Secretary* hnenah ihsin zir ding mi zirnak ngah theih an si. Ṭawng dangdang khalin BES website an hngah theih a si.

BES Pehthlainnak ding Address

International le Northern Ireland Secretary (stockist of all lessons)

37a Belmore Street, Enniskillen, Northern Ireland BT74 6AA

Phone: 00 44 286 632 2462

UK Secretary

Mr Stephen Gillham

Email: stephen.gillham@besweb.com

Web address: www.besweb.com

Email address: info@besweb.com

Myanmar Address

Mr Timothy Sui Lian Mang, Biblical School of Theology, SweLynban, No 156,

Hlaingtharyar, Yangon, Myanmar

Phone: 095103980

Email: timothysuilianmang@gmail.com

ZIRHTUPAWL KAIHRUAITU

A thawk pekte ahcun Biblethu timi Bible zirnak hi Carek ih kuatawk i zirnak Carek Bible Tlawng (Postal Bible School) hrangih timlam le din mi Bible zirnak a si. Asinan Carek thatlonak ram, thimnakah India ram le Africa ram tivek ah hi Bilel zirnak hi an hmang nasa. Zirtupawl kaihruaitu timi cabu hi cuvek hmun le ram ih um, Biblethu timi Bible zirnak hmangtupawl hrangih suah mi a si. Himi Zirhtupawl Kaihruaitu timi cabu hi level 0, 1 le 2, kum 5-10 hrangih timlam mi a si. Level 0 zirnak cu zir theih ding ih nam mi a si lo. BES website sungah free in nan download thei.

Zirnak Kaihruaitu hin Biblethu zirnak ih a hman mi Bible bung le câng thothe a hmang. Biblethu zirnakpawl le Zirnak Kaihruaitu cabu hi zarh tin hrangih timlam mi an si. April thla ih zir ding mi cu thosal thu thawng pehparaw mi thu an si ih, December thla ih zir ding mipawl cu Khrismas thu thawng an pehparaw.

Hmun hrekkhat ah A4 cahnah ih nam mi zirh tin hrang zirnak an hmang ih, hmun hrekkhat ah cun A5 cahnah hmangih cabute ih suah mi zirnak 24 um mi an hmang. A tlangpithuin zirhtu in thla tin A4 cahnah ih nam mi zirnakpawl a pesuak ding ih, zarh tin tlawngtapawl in an zirnak Biblethu cu inn ah an tlun pei ih, zarh khat hnuah an run kengsal ding. Cutin thla khat hnu ah Saya cun tlawngtapawlih zirnak cahnah a cek thluh ding ih, hmat a pe ding, cule tlawngtapawl hnenah a pekir thluh ding.

Cabute ih suah mi hmangtu cun zirnak pakhat a cem tinten cabu cu lakhawm salin a cek ding a si. Asinan hmun tampi ah cumi cu thil harsa zet, thil cang thei lo tluk a si. Tlawng phun ih zirnak tuah asile, saya in a phi hman ngan thluh sehla, tlawngtapawl kha an cabu thleng awter thluh in, saya ih tuah mi a phi hman kha saya in a sim hai pei ih, an rualpi cabu sungih an phi mipawl kha a hman le hman lo an ceksal ding. Cutin hmat khal an pecih ding. Hmat pekdân le kâwmdan khal thaten simfiang ding an si. Thla khat cem zawnih saya ih fakselnak ti mi te ah khan saya in tlawngta ziang tlukin a thangso, a tumsuk ti mi ngannak ding tuah mi ah khan ngansak tengteng ding a si. Thla ruk zirnak a theh tikah certificate te khal peckih ding a si.

SAYA HRANG TIMLAMNAK

Sayapawl in anmai ruahnak le tha an ti mi hmanna um lo ko tuah kan tum lo. Kan tarlâng ding mipawl tidan lawng hman ding tinak a si lo ih, hitin teh ti uhla a tha pei maw tiih ruahnak peknak fang men a si.

- **Thuanthu kha theifiang zet aw** – Saya cu Bible thuanthu le Biblethu zirnak thu kha theifiang zet seh. Biblethu zirnak thupawl kha saya cun siar cia in, thei thluh cia seh. Zirnak kip hrangih kaihruaitu kan pek mi kha saya cun thaten siar in ruat seh.
- **Zir ding mi kha theithiam cia thluh aw.** – Zirnak kip i tluntabik ah khin “Kan zir rero lai” ti mi theh ah zirnak ih tumtah mi pahnih nauhakpawl in saya ih zirhnak a theh le Biblethu zirnak an tuah theh tiki an theihfiang ding mi na hmu ding. A pakhatnak zirnak ih tumtah mi cu thuanthu theihnak a si ih, a pahnihnak cu an theih mi ruat dingin, nunpi le thungrulhnak tuah tengteng dingih thapek hi a si. Zirnak ih tumtah mi cu zir lai mi sungih a thupitnak thu hlawm fiang zetih phawrhuah le zirhtupawl in rem an ti asile an zirh rero laiah thlirkirsalnak phun in a hmanpi thei a si.
- **Theihter aw** – Zirnak hmuahhmuah kha, nauhakpawl an nun ih an tawnteh mi in kan thawk. Zir ding mi thuanthu kha nauhakpawl hnenah theihternak, tawthawhnak a phunphun kan hmang.
- **Zirh aw** – Thuanthu ihsin a Tawhfung bik kan lasuak. Saya in thuanthu a sim tikah khaih thu kha sim lohli lo dingin kan duh, cuhnakin khaih thuanthuih tawhfung kha an lunglut ding zawngin thuanthu a sim tikah sim sawn seh. Nauhakpawl in thuanthu ihsin zir ding mi an theih ding kha Saya in a tum pei ih, khaih thuanthu kha an nun ih an thungrulhdân ding khal an thilung ih ruat thiam dingin a tum pei. A remcandân in thuanthu kan sim tiki simfiang ding mi kha “*cafang tlu*” in kan ngan ding.
- **Zir aw** – Thuanthu kip ah Bible Câng pawimawh hril mi na hmu ding. Vaw hnih khat ah cun Bible Câng pawimawh pahnih khal na hmu ding, ziangah tile khaih Bible Câng pawimawh kha nauhak in a zir dingih kan tumtah mi an zirngah thei nak dingah bawmtu a si. Nauhakpawl in Bible Câng pawimawh kha an zir kan beisei ih, Bible Câng pawimawh hril mi kha kan sim leuhleuh ding mi an si. An cinken ih, an *byheart* ding rori kha kan tumtah mi a si.
- **Biblethu zir ding mi le tuah ding mipawl kha tuah thluh aw** – Tlawng ah cun thusuhnak phi dingin an thiamnak dinhmun kha saya cun a thei ih, ziang tlukin thusuhnak kha phiter ding ti cu saya thu thu a si. Mi hrekkhat cun anmah te siar thei khal an um men thei. Nauhak dinhmun izirin saya in a tawlrel thiam a tul. Tlawng ah si loin hmun dangah himi Bible zirnak na hman asile, a zirtu nauhakpawl kha tha zetih ngaihsak le bawm an tul hleice ding. Nauhakpawl in thatho zetih zir dingin thapek a pawimawh zet.

- **Cing ringring aw** – A cang thei tawkin thusuhnawpawl kha an phi thei nak dingih simfiang kha a thupi tuk. Thuanthu kha simsal tla a ʔul ding.
- **Hmuh hai aw** – A hmun le ram ruangah maw, neih mi thil ih a daih taw lo ruangah simaw zuk zohter ding ngah ding a har khal a si men thei. Nauhakpawl in an zir mi thei thei dingih mit ih zoh le hmuh mi an neih hi a thupi tuk ti hngilh hlah aw. A cang thei tawkin zuk zoh ding na ngaihtuah pei. Zuk hin thuanthu kan sim mi theifiang thei dingih le thatho zetih ngai dingih nauhak a bawm thei zet. Internet hman thei nak ah cun himi website ah hin www.freebibleimages.org zuk tampi ngah theih a si.
- Zuk *copy* thei nak *photo copy* umnak ih na um asile, himi Bible zirnaw sungih zukpawl hi tumpi pi in na *copy* thei ding ih, nauhakpawl zirnaw ah bawmtu ʔha zet an si ding.

Bible Câng pawimawh zirh

- 1) Bible câng kha cahnah parah asilole calungpi parah na ngan thei, cule nauhakpawl kha na siarter hai pei ih, ʔawngfang malteten na phiat vivo pei, cutin cuh Bible câng pumpi an *byheart* tikah a zaten na phiat pei.
- 2) Bible Câng *byheart* ding mi kha *byheart* thei dân a phunphun ruat awla, *byheart* pi aw.

Cân Hmandân ding Ruahmannak

- **A sangsangten** – Nauhakpawl zirnaw hrang dân thlun ding cu zirnaw kipah kan telh ko, asinan saya in bangrep ringring si loin, phun dang deuhin thleng a duh khal a si thei.
 1. Thuhmaihruai le thuanthu simnak ah – minit 15 hrawng
 2. Bible Câng pawimawh zirnaw ah – minit 5-10 hrawng
 3. Nauhakpawl ih ngan ding le khat ko zuk suai ding pawl tuahnaw ah – minit 20 hrawng
 4. Thusuhnaw le a dang cangvaihawk ah – minit 5-10 hrawng.

Hi ʔawngkampawl hi cing ringring aw:

“I sim aw ka hniglh pang ding,
A hmuh awla ka cing ring ring ding,
I telter awla ka theithiam thei ding.”

Biblethu Zir Ding Mipawl (Bibletime Syllabus)

	LEVEL 0 (Tlawng ngaingai kai thei hrih lo pawl) LEVEL 1 (Kum 5-7) LEVEL 2 (Kum 8-10)	LEVEL 3 (Kum 11-13)	LEVEL 4 (Kum 14+)
THAWKNAK ZIRNAK SERIES	1. Thawktu Zirnak - Thuhmaihruai	1. Thawktu Zirnak - Thuhmaihruai	1. Thawktu Zirnak - Thuhmaihruai
SERIES A	1. Sersiamnak 2. Noah 3. Peter 4. Peter - Khraws 5. Abraham 6. Abraham 7. Peter 8. Peter 9. Jakob 10. Khristian Hmaisapawl 11. Paul 12. Khrimas Thuanthu	1. Sersiamnak 2. Noah 3. Peter 4. Peter - Khraws 5. Peter 6. Abraham 7. Jakob 8. Thlacamnak 9. Paul 10. Paul 11. Paul 12. Khrimas Thuanthu	1. Sersiamnak le Tluksiatnak 2. Atir lamih thansonak - Semtirnak 3. Peter 4. Peter - Khraws 5. Peter 6. Abraham 7. Jakob 8. Khristian Nun 9. Paul 10. Paul 11. Paul 12. Khrimas Thuanthu
SERIES B	1. Khrih Nun Lam tluan Hmaisa 2. Thilmakpawl 3. Bethany 4. Khraws 5. Tahthimnakpawl 6. Joseph 7. Joseph 8. Jesu Tawngtupawl 9. Mosi 10. Mosi 11. Mosi 12. Khrimas Thuanthu	1. Tahthimnakpawl 2. Thilmakpawl 3. Bethany 4. Khraws 5. Khristian Hmaisapawl 6. Joseph 7. Joseph 8. Thuthangtha Ngantupawl 9. Mosi 10. Mosi 11. Mosi 12. Khrimas Thuanthu	1. Tahthimnakpawl 2. Thilmakpawl 3. Bethany 4. Khraws 5. Khristian Hmaisapawl 6. Jakob le a Sungkua 7. Joseph 8. Apo 2: 42 – Hmai lamih lamzin 9. Mosi 10. Mosi 11. Dān 12. Khrimas Thuanthu
SERIES C	1. Daniel 2. Thilmakpawl 3. Jesu Tawngtupawl 4. Khrih Thihnak 5. Ruth le Samuel 6. David 7. David 8. Joshua 9. Elijah 10. Elisha 11. Jonah 12. Khrimas Thuanthu	1. Daniel 2. Jesu Tawngtupawl 3. Thilmakpawl 4. Khrih Thihnak 5. Ruth 6. Samuel 7. David 8. Joshua 9. Elijah 10. Elisha 11. Pathian hman mi mipapawl - Thukhamhlun 12. Khrimas Thuanthu	1. Daniel 2. Jesu ih Tawn mipawl 3. Bawipaih Huham 4. Khrih Thihnak 5. Ruth 6. Samuel 7. David 8. Joshua 9. Elijah 10. Elisha 11. Thukhamhlun Mi hrekhat 12. Khrimas Thuanthu

B7 Thuanthu 1

Joseph-ih ulepawl an thleng – Hi thuanthu cu thil dik lo tuah miih rahsua a si.

	Kan zir thei mi cu: • A ulepawl thuhla Joseph-ih mang a man mi a takin a thleng . • Thil dik lo kan tuah mipawl cu a rei simaw, rei lo ah simaw in kaiawktu ah a cang. Câng pawimawh: Galatia 6: 7 Bible thu hlawm: Semtirnak 42: 1-26
THEIHTER AW	Nauhakpawl kăwpawter hai awla Joseph-ih thuanthu a pawimawh deuh nak relkhawmter hai aw. Thil tha le tha lo a rak thleng zo mi theihhliah tum aw. A ulepawl in tha lo zet in parah rak tuah khal hai sehla Joseph hrangah thil fehdân a tluang ti mi a tawi zawngin sim aw. Asinan a ulepawl in Kanaan ram ah ziang vekin a tluang an tuah kirsal? Tuisun ih thuanthu cun Kanaan ah in hruaikirsal a si hi.
ZIRH AW	• Kanaan ram ih um mipawl cun ei ding an tlasam. Pam a thlen ruangah mipi cun ei le in ding an nei nawn lo. Jakob cun Izip ram ah rawl tampi retkhaw mi a um ti a thei. Joseph-ih ulepawl cu Kanaan ah vung feh ih an innsang hrang rawl vung lei dingin a fial hai. Joseph-ih nau, Benjamin siarlo cu an zaten an vung feh thluh. An tuah thei asile ziangruangah ti nauhakpawl sut hai aw. (Semtirnak 42: 1-5) • Joseph cu Izip ah fang zawrhtu a si. A ulepawl an ra thlen tikah an hmai leisin bihin Izip ram uktu, Joseph hmaiah an baw! (Semtirnak 42: 6-7) • <i>Joseph an zuar hlan a ulepawl mang ih a man mi nauhakpawl simsal aw. Ziangtin a mang a thleng famkim ti relkhawm hai uh.</i> • Joseph cun a ulepawl thei lo vekin mi dangpi vekin a umawter, cule a ulepawl cun an theithiam lo. Hrohrang zet in a be hai ih, an hnenah, ‘Nanmah cu thlingthlatu nan si! Ram a lawnglakzia zoh dingih ra nan si’ tiah a ti hai. A ulepawl cun a hnenah cumi cu a si lo tiah an ti. Joseph hnenah cun kan zaten mi pakhat fa kan si, midik kan si tiah an ti. Joseph hnenah cun nautabik cu inn ah a um ih, pakhat cu ‘a um nawn lo’ tiah an ti. Thudik an sim maw sim lo ti thei duh ah Joseph cun Kanaan ah va tlungsal ih an naupa rak hruai dingah a fial hai. An ra kirsal ngaingai ding ti fiang dingah an u pakhat, Simeon cu thawnginn sungah a ret. (Semtirnak 42: 8-20). • A ulepawl an thinlung ziangtin a um pei ti nauhakpawl sut hai aw. An karlak thuhlapawl ziang a thleng ti relkhawm hai seh. Kum tampi liam zo hnuah Joseph tluh thil tha lo zet an tuah mipawl an mangsuak. An mawhzia le an sualpawl in anmah riangri a kaingah ti simfiang hai aw. <i>Khiihmuh mi Mipum siarnak 32: 23 cun, “Nan sualnak in a lo hmusuak ding ti thei uh” tiah a ti.</i> • Joseph tluh an thil tuah mi ruangah Pathian in hremnak a pe hai ti an theifiang a si. An tawng mi cu Joseph in a rak theithiam thluh. Cule anmah cu dung a hawisan hai ih a tap. (Semtirnak 42: 21-24) • Joseph cun a ulepawlih dip sungah fang khat ko sän dingin thu a pe hai. Cule an paisa khal an dip sung cio ah sänaksal dingin le lamzin ih an lamcaw ding khal pe dingin thu a pe. Cule a ulepawl cun an lakpawl fang an phurter ih, cu taw ihns an pawksuak. (Semtirnak 42: 25-26) Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI links sungih Appendix A – Joseph-ih ulepawl an thleng ti mi zoh aw.
ZOHSAL AW	Câng pawimawh hi a tul asile zirh awla, simfiang aw. Galatia 6: 7. Sual in buainak sungah in hruailut ringring a si ti nauhakpawl simfiang aw. Bible cun thlaici tuh mi vekin a sim ih, ni khat ni cu a tuh mi vek cekci a khawmsal ding tiah a sim a si.
NUNPI AW	Thuanthu cu zohkirsaknak ah hmangin a hnuai lamih thusuhnak hi nauhakpawl sut hai aw. • Ziangruangah a ulepawl Izip ram ah an feh? • Izip ram ih rawl zuartu kha zo a si? • Josep- ih ulepawl in an theithiam maw? • Joseph in a ulepawl ziangtin a mawhtluk? • Zo bik in Izip ram ah Joseph hruai ding a duh? • A unau zo bik saw thawnginn ih an thlak? • Ziangruangah hi thil hmuahhmuah hi an hnenah a thleng tiah a ulepawl in an ruat si pei?

B7 Thuanthu 2

Benjamin le thuthang sia – Hih thuanthu cun ziangti vekin kan sualnak in in hmusuak ti mi thu a si.

	Kan zir thei mi cu: • Ziang vekin a parah an tuah a si hmanah Joseph cun a ulepawl a duhdawt hai tho tho a si. • Thil tha lo kan tuah cing khalin Pathian cun bulpak cio in duhdawt tho tho a si. Câng pawimawh: <i>Efesa 4: 32</i> Bible thu hlawm: <i>Semtirnak 42: 26-44: 13</i>
THEIHTER AW	Izip ihsin Kanaan an tlunnak lam tluanah unau suakkhat an si ti nauhakpawl ruatter hai aw. Tu cun na innsang hrang ei ding rawl khawpkham na nei thlang! Ziangti vekin na khansa ding? Tu-ah na phur na vun kau ih, rawl lawng hmu loin rawl man hrangih na pek ding mi paisa na hmu ti mi thu vun ruat hnik hman! Zo in a rak ret si pei? Mi kaihngahnak dingih tuah mi a si kem? Izip ram uktu in fir mi a si tiah a ruat pei maw? Rawl tam zet leisal dingih Izip ah na kirsal kem? Lamzin phun dang zawngin, an phurh mi thilripawl lakhawm hai awla, (dip, rawl, le paisa) cule nauhakpawl thawn cangvaihnak tuah aw.
ZIRH AW	• Hi thil cekci hi inn lam an thlun phah ah a ulepawl an <u>zate</u> tlunih thil thleng mi a si. A ulepawl ziangti vekin an khansa ti hawlsuak dingah nauhakpawl bawm hai aw. (<i>Semtirnak 42: 26-28</i>) • <i>Joseph in an dip sungah paisa a retsaksal ti ziangruangah an ruat ti nauhakpawl sut hai aw. Joseph parih thil sual kan tuah mi ruangah hi thil hi a thleng mi a si ti a ulepawl cun an theisuak ti nauhakpawl mangtersal aw.</i> • Inn an thlen tikah cun an parih thil cang mi cu an pa hnenah an sim. Izip ram uktu pa cun an ram thlingthlatu ah in puh tiah an sim. Anih cun Benjamin a hnenih run hruai ding a duh. Cui thuhla a thei ih, an paisa tâwm a hmuh hai sal tikah Jakob cun a tih. (<i>Semtirnak 42: 29-38</i>) <i>Jakob in Izip ram ah Benjamin vung fehter a siang ding tiah na ruat maw?</i> • Cãn a liam vekin mangtam khal cui ram ah a rauh vivo. Jakob-ih innsang cun ei ding an tlasam lala thlang. <i>Jakob ih harsatnak tawn mi theithiam dingah nauhakpawl bawm hai aw.</i> Izip ah vung fehsal uhla kan hrangah rawl leisal uh tiah a fialsal. Judah in a hnenih Benjamin an hruai lo cun an vung feh thei lo ding thu a sim. Cule keimah rori hi Benjamin-ih nunnak hrangah âmkham ka si ding. Jakob in fehter a siang dah ti lo cu thil dang ti thei mi a nei lo. Ei ding rawl le an tul fawn si. Cutin Izip ih Benjamin fehter ve ding cu a lungkim. Ram uktu pa laksawng pek dingah paisa a letih keng dingih a ulepawl cu a sim hai. (<i>Semtirnak 43: 1-14</i>) <i>Izip Ram uktu pai hmel hmu loih an um ding cu ziang vekin a ulepawl in an khansa ding tiah na ruat?</i> • A ulepawl cu Izip an vung thleng ih Joseph hmaiah an ding. Joseph in an zawngih Benjamin a hmuh tikah a inn kilkhawitu hnenah an hrang zanriah amai inn ih timtuahtsak ding in a sim. Cun an hnenah thawnginn sungin Simeon cu a suah. Zanriah einak ding hmun an hnenih Joseph a thlen tikah a ulepawl cu a hmaiah an kun ih an bawkkhupsal. <i>Joseph-ih mang man mi kha nauhakpawl mang dingih simsal aw.</i> An pa cu ziang a tuah tiah sut phahin Benjamin cu a bia. Joseph cu a tha a suak tuk ih pindan sungah a lut. Hi thil hmuahhmuah hi a parah thleng khal sehla Joseph cun a ulepawl cu a duhdawt hai lai tho tho a si. <i>A hleicein a nau hniang Benjamin cu a duhdawt ce cuang.</i> Joseph a ra thlensal tikah rawl ei ding an timtuah ih, an hnenah a ei ve. (<i>Semtirnak 43: 15-34</i>). <i>Thil dik lo kan tuah cing khalin Pathian cun in duhdawt tho tho a si ti simfiang hai aw.</i> • A thaizing ah a ulepawl cu an dip khat ih rawl phur phahin Kanaan ram ah an kirsal. Hih tum ah Joseph cun Benjamin-ih dip sungah a ngun no rak ret dingih a tawrel. Joseph cun a ulepawl dawi dingih a milaipawl a hei thlah ih a no a hawltter. No cu Benjamin-ih dip sungah hmuh a si! Curuangah Izip ram ah an kirsal a tul ta! (<i>Semtirnak 44:1-13</i>) <i>Ziangtin an khansa pei? Ziang a thleng ding ti nauhakpawl in an rel cia thei pei maw?</i> Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI links sungih Appendix A – Benjamin le thuthang sia ti mi zoh aw.
ZOHSAL AW	Câng pawimawh hi a tul asile zirh awla, simfiang aw. <i>Efesa 4: 32. 'Ngaidamnak' ti mi tawngfang rettlang uh. Pathian cun in duhdawt ringring ih, thil sual kan tuah zo mi ah ka sual a si kan ti thei tikah in ngaidam dingin a man cia ringring ti nauhakpawl simfiang hai awi.</i>
NUNPI AW	Thuanthu zoh kirsalnak ah hmangin a hnuaiah thusuhnakpawl hi nauhakpawl sut aw. • A ulepawl in an dip sungah ziang an hmu? • Jakob in Izip ah Benjamin fehter a duh maw? Ziangruangah a duh lo? • Benjamin tluanah zianghman ti lo ding duhtu zo a si? • Joseph in Benjamin a hmuh tikah ziangtin a khansa pei? • Joseph in a ulepawl a duhdawt hai lai maw? • Zawi dip sung bik ah saw no kha an hmuh? • Ngaidam ti mi sullam ziang a si? • Pathian ngaidamnak kan tul maw? Ziangruangah?

B7 Thuanthu 3

Ngaidamnak le thuthang tha – Hi thuanthu cun pakhat le pakhat ziangtin kan ngaidamaw ding ti mi thu a si.

	Kan zir thei mi cu: • Ziangti vekin a parah an tuah a si hmanah Joseph cun a ulepawl a ngaidam thei. • Thil tha lo zet kan tuah cing khalin Pathian cun bulpak cio in duhdawt thothe a si. Cang pawimawh: <i>Semtirnak 45: 8</i> Bible thu hlawm: <i>Semtirnak 44: 14-45: 28</i>
THEIHTER AW	A ulepawl lzip ah an vung tlawng ti mi tiang hi nauhakpawl simsal hai aw. Joseph-ih ta a si mi ngun no cu Benjamin-ih dip sungah hmuh a si. A ulepawl cu thinbang zetin lzip ram ah an kirsal. Ram uktu pa in ziang a tuah ding? Benjamin a that ding maw lole sal ah ah a tuah sawn ding saw? Benjamin tel loin Kanaan ih an kir asile an pa ziang a cang ding?
ZIRH AW	• A ulepawl cu Joseph-ih inn an thleng kirsal. Ngun no an rak lak ruangah an hnenah thinheng ngai vekin a tawng awter. Judah a tawngsuak. Mawhsualnak nei mi an si ruangah hivek thil tihnung hi a thleng ti an thei a si. <i>'Mawhsualnak' ti mi sullam simfiang aw.</i> An lakih apawtu cu Joseph-ih siahlawh ah an cang ding a si. Asinan Joseph in, cuti vek cun ka tuah zik lo, a kut ih no ka siahlawh ih a hmuhnak pa lawng ka sal ah cang seh tiah a ti. Benjamin cu sal ih rung tang ta ding a si! (Semtirnak 44: 14-17) • Judah cun Joseph a simsal leh. Joseph hnenah cun Benjamin a tlungkir lo a si ahcun riahsiatnak thawn a thi mai sawn ding a si tiah a ti. Benjamin-ih aiah Judah cu rung tang dingin a peaw (Semtirnak 44: 18-34). <i>A ulepawl an thinlung a thlengaw zo ti relkhawm hai uh. Joseph sal ah zuar dingih ruahnak rak thawhtu bik cu sal si dingah amah le amah a peaw thlang! Joseph cun pakhat le pakhat an ngaihsakaw ih, an pa khal an ngaihsak ti a hmu thlang.</i> • Joseph cu zo cekci a si ti an hnenih theihterawknak can a thleng zo ti a thei. A ulepawl siar lo mi kip lengah suak thluh dingin a au, cule 'Keimah cu Joseph ka si' tiah a sim hai. <i>A ulepawl in ziangtin an ruat pei.</i> Joseph cun phuba lak a duh pei maw? Asinan Joseph cun hipawl hmuahhmuah cu a hramthawk ihsin Pathian-ih tumtah mi a si ti a theifiang a si. Mangtam um sung hmuahhmuah nan nunnak lo runsuak dingin Pathian in nan hmai lzip ah i rak thlah a si tiah a ti hai. (Semtirnak: 45: 1-8) <i>Joseph in a ulepawl a ngaidamnak thuhla relkhawm uh. Thil dik lo kan rak tuah zo mi ihsin a lamih kan kirsal taktak a si ahcun Pathian in in ngaidam ding a si. Thuanthu sungih Judah vekin, mawhsualnak nei mi kan si ti kan theifiangaw ding a si, cule kan nunnak ih thil dik lo thu ah mawphurhnak cohlang dingin kan timlamaw ding a si.</i> • Joseph cun kum nga sung mangtam a thleng hrih lai ding ti a thei. Anih cun an sungkua nunnak runsuah ding a duh. Thil thleng mipawl an pa va sim ding le va tlungsal dingah a ulepawl cu a sim hai. An phur zaten an timtuah ih lzip ah cun an vung kirsal. (Semtirnak: 45: 9-28) Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI links sungih Appendix A – Ngaidamnak le thuthangtha ti mi zoh aw.
ZOHSAL AW	Cang pawimawh hi a tul asile zirh awla, simfiang aw. Semtirnak 45: 8. (Tlar hmaisa lam lawng hman a remcang men thei) Joseph nun ih thil thleng mi hmuahhmuah hi mangtam sung hmuah ih Jakob tei sungkua runsuahnak ding hrangih Pathian khawkhan mi a si ti nauhakpawl mangtersal aw.
NUNPI AW	Thuanthu zoh kirsalnak ah hmang in a hnuai lamih thusuhnakpawl hi nauhakpawl sut aw. • Benjamin-ih dip sungah ziang an hmu? • A sal ah rung tang dingih Joseph in a duh mi kha zo a si ta? • Benjamin aiawhah rung tang dingih pe awtu kha zo a si? • Benjamin kha ra kirsal lo bang sehla, ziangtin Jakob a um ding? • A ulepawl an thinlung an thlengaw ngah zo ti Joseph in ziangtin a thei thei? • Joseph in a ulepawl a ngaidam maw? • Pathian in kan sualpawl in ngaidam dingah kan tuah tengteng ding mi ziang a si?

B7 Thuanthu 4

Izip ah an sungkua ten – Hih thuanthu cu kan nunnak hrangih Pathian tumtah mi a si.

	Kan zir thei mi cu: • Joseph cu a pa Jakob thawn hmuhkhat ah an umsal. • Pathian kan rinsan pumhlum a si ahcun dinhmun tha lo zet sungin dinhmun tha ah in hruai thei a si. Câng pawimawh: <i>Semtirnak 50: 20</i> Bible thu hlawm: <i>Semtirnak 46: 1-34</i>
THEIHTER AW	Mi pakhat na hmuh nawn l onak rei zet mi thawn nan tawngaw ih, nan umkhatsalnak thu relpi hai aw. Hivek hi nan Innsang ah a thleng dah maw? Mi hrekkhat cu an lungawi tuk takah an tap ciamco! Tuisun ih thuanthu ah cun mangbangza tawnawksalnak thu kan ngai ding a si.
ZIRH AW	• Jakob (Israel) le a innsang cun an thil neih mipawl an timtuah. An rannungpawl thawn Izip lam panin khualtlawn an thawk. Beersheba tihi kawh mi hmun an va thleng, cule cu tawkah Pathian hnenah raithawinapawl a hlan. <i>Pathian in a kilkhawi hai ruangah an lungawi tuk ti sim hai aw! (Semtirnak 46: 1)</i> • Pathian in Jakob cu zan ah larawknak in a hnenah thu a sim. Izip ram ih vung feh ding tih hlah tiah a sim. Pathian in Jakob cu Izip ah thlawsuah a pe ding ih, miphun tumpi ah a tuah ding a si. Jakob hnenah suk ve dingin Pathian in thu a tiam. (Semtirnak 46: 2-4) • <i>Pathian cu a thutiam mipawl ah a rinum ringring a si ti mi reltlang uh.</i> • Jakob le a innsang cu Beersheba ihsin an pawksal ih, Izip an thleng. Sungkua mipum tam zet an si! Izip ih vung suntu Jakob-ih sungkuapawl cu an zatein 70 an kim! (Semtirnak 46: 5-27) • Izip ram sung um mi Goshen hmun an thlen tikah Joseph cun va hmuak dingin a va feh. Kum rei zet a pa a hmuh nawn lo mi a hmuhsal tikah Joseph cu a lungawinak a luangliam a si. Cule a pai hngawng ah a kuah ih, reipi a tap. Faro siangpahrang cun an ra thlen cu a thei hai. A rak cohlang hai ih, Goshen ram ih an zateih cên ding a siang hai. (Semtirnak 46: 28-34) • <i>Aipuannak thawn an thu a cem ti nauhakpawl thawn reltlang uh. Harsat cân ah le năwm cân khalah Joseph vekin Pathian kan rinsan ve thei a si. Pathian kan rinsan pumhlum a si ahcun dinhmun tha lo sungin dinhmun tha ah in hruai thei a si.</i> Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI links sungih Appendix A – Izip ah an sungkuaten ti mi zoh aw.
ZOHSAL AW	Câng pawimawh hi a tul asile zirh awla, simfiang aw. Semtirnak 50: 20. Himi câng hi thuanthu pumhlum khaihawmtu dingah hmang aw. Ziangti vekin a ulepawl in Joseph tina dingin an tum? Hi dinhmun tha lo zet hi Pathian in ziangti vekin dinhmun tha zet ah a thleng danglam? Pakhat cio kan nunnak tlunih thuneitu hi Pathian a si ti theingah dingin nauhakpawl bawm hai aw.
NUNPI AW	Thuanthu zoh kirsalnak ah hman in a hnuai lam thusuhnak hi nauhakpawl sut hai aw. • Jakob tei sungkua khuiah an thawn aw? • Khui hmun ihsin thawiawknak thilhan an cawlhsan? • Jakob hnenah ziang thutiamkam saw Pathian in a pek? • Goshen hmun an thlen tikah zo saw anmah tawng dingin a ra? • Izip ah Jakob tei sungkua mi paziat saw câng? • Ruahsiatumza thilpawl Joseph-ih nun ah a thleng a si. Ziangti vekin Pathian in aipuannak ah a hruai thei?

B8 Thuanthu 1

Jesu ih tawn mi mipi: a dam lo mi nute – Hi thuanthu cu Bawipa Jesu-ih huham thu a si.

	Kan zir thei mi cu: • Jesu in mipi a damter, ziangahthle Pathian Fapa a si ruangah a si. • Bawipa Jesu cun kan nun ah thil tha a tuah thei a si. Câng pawimawh: <i>Apostol 10: 38</i> Bible thu hlawn: <i>Luke 4: 38-44</i>
THEIHTER AW	Nauhakpawl dinter hai awla, cule a hnuai lamih taksa cangvaihnak hi “an umnak hmun cekci ah” tuahter hai aw - thimnakah, khir, dimte in feh, zamrang zetin tawite tlan, ke khat lam khai ih khir, a tlarin feh, hmai lam thăwng ding, lole, hmun lawng a um asile lamzin fehnak khihmuhtu mei tleu lehnak tuahter aw. Răwng hmin na sal tikah nauhakpawl in na sim vekin tuah hai seh – A sen = din ding, Ai re = a hmun zawnte ah nuamtein feh ding, A hring = fehkūal hai seh. Lamzin fehnak khihmuhtu mei tleu lehnak a thlun lo tu cu lehnak in cawlhter ding a si. A net lamah cun himi lehnak hi an thei ih, an thiamtlang ruangah an nuamaw thei tlang ding a si ti simfiang aw. Hivek hi kan dam lo lai le ihkhun ih kan um cân ah cun minuamtertu a si lem lo. Jesu dam laiah mi dam lo tampi an um, asinan Sithiam an um lo, asilole damternak si tha khal a rak um lo. Himi thuhmaihruai lehnak ih a tel thei lo mi nauhakpawl kha ngaihsak hai aw. Lamzin phun dang hril ding mi ah, mina tam zet an um thu thei phahin, si lam thuhla ruat phah, buai zet cingin, a cân ah cun bawm thei hai phah, nan bawm thei lo cân khal umin, sibawi pakhat dinhmun ah tuisun ah na um ti mi thuhla relpi hai aw. Tuisun ih kan zir ding mi thuanthu cu khawruahharza ih thiam sibawi – Bawipa Jesu thu a si ti simfiang aw!
ZIRH AW	• Jesu cu mipi thu zirh in sinakok sungah a rak um dah (<i>Jewpawl in Pathian thu zirih an tawnawknak hmun a si</i>). Mina khal a rak damter zo. Simon-ih inn sungah a dungthluntupawl thawn an len cân a si. Asinan buainak an nei. Simon nupiih nu (a sullam simfiang aw) cu bese zetin khawsik nat tuarin a um. <i>A bese zet mi a khawsik nat cu ziangti vekin damter a si ding ti simfiang aw.</i> Jesu in a damter thei ti Simon le mi dang cun an thei, curuangah Jesu hnenah amah nu bawm dingin an dil. <i>Ziangruangah Jesu in a bawm thei hai tiah an ruat si pei? (Luke 4: 38)</i> • Jesu cun bawm hai a duh a si. Nunau nui kut cu a tham ih, a khawsik nat cu a kaww, cule a khawsik nat cu a reh. Hmakhatteah a damcak zetih anmah a rian hai. Amah nui parah zianghman sawisel ding um loin a damfel! <i>An kiangkap mipawl ih an relsuah ding awm thuhlapawl ruat dingah nauhakpawl sut hai aw. (Luke 4: 39)</i> • Zan lam ni a tlak zawngah nathri phunphun thawi natnak tuartu hmuahnmuah Jesu hnenah an rak hruai. <i>Cui hmun ih rak um mi dangdang tampi cu ziangruangah an ra ti ruat kirsalpi aw. Ni tlak zawng le a si thlang ih Jesu in ziangtin a ruahsak hai pei? Sîm zawng si thlang khal sehla, Jesu cun zo vek hrang khalah cân a pe thei a si.</i> An par fingfing ah a kut a suang ih a damter hai. Damter lo mi pakhat te hman an um lo. <i>Mipi ih săwnkirsalnak thaten thei dingin ruatsal aw. (Luke 4: 40-41)</i> • A thaizing ah Jesu cun a Pa hnenih daitei thlacam thei nak ding hmun remcang a hmu. Asinan mipi cun an hawl ih anmah fehsan lo dingin an ngen! A huham maksakzia an theifiang a si. (Luke 4: 42) • <i>Tuini khalah Bawipa Jesu in a mipawl a ngaihsak ih, bawm a duh ringring a si. Amah kan rinsan pumhlum a si ahcun kan nun ah thi tha tampi a tuah thei a si.</i> Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI links sungih Appendix A – Jesu ih tawn mi mipi: a dam lo mi nute ti mi zoh aw.
ZOHSAL AW	Câng pawimawh hi a tul asile zirh awla, simfiang aw. Apo 10: 38. Nan group ih nan tlin ding tawkte câng hril awla, kaihrui hai aw.
NUNPI AW	Thuanthu zohkirsalnak ah hmangin a hnuai lamih thusuhnak hi nauhakpawl sut aw. • Sinakok sungah Jesu ziang a rak tuah rero? • Jesu a va fehnak kha zawi innsang saw? • Zo saw khawsik nat ih na kha? • Amah nu a damter dingah Jesu in ziang thil phun hnih saw a tuah? • A dam hnuah nunaunu kha ziang a tuah? • Ziangruangah mipi tam zet Jesu hnenah an ra ciamco si pei? • A thaizing ah ziang thil thupi saw Jesu in a tuah? • Tawngfang kim lo mi retkhat aw, “Jesu cun _____ an kiangah a fehkūal.”

B8 Thuanthu 2

Jesu ih tawn mi mipi: phar nat nei pa – Hi thuanthu cun ziang tlukin Jesu in in duhdawt ti mi a si.

	Kan zir thei mi cu: - Pha rnat nei pa a damternak hmangin Jesu in a duhdawtnak a langter. - Jesu cun in duhdawt ih, kan nun thlengdanglam a duh a si. Câng pawimawh: Luke 7: 22 Bible thu hlawm: Luke 5: 12-16
THEIHTER AW	Kai sâwngawkw thei mi nat an neih dah zo mi nauhakpawl sut hai aw, Thimnakah, vun nat phun khat, hmaihuh nat. Mi dang hnen ihsin a dangtei um ding le tawngaw loih um thu reltlang uh. Jesu-ih san laiah cun vun nat phun khat a si mi pha rnat hi pakhat le pakhat kai sâwngawkw thei mi hi mitlangpi nat a rak si ti simfiang hai aw. Himi nat ih kaihngah zo mipawl cu an sungkua thawn an umtlang thei nawn lo, asilole hnañuan dingin a fehswak a ðul. Damternak a um lo! Ziangvek nat khal tuamhlawmawkw thei a si ti mi hi lungawiumza a si ti thazang pe hai aw – hi thu hi thlacamnak khalah na tarlang thei.
ZIRH AW	- Ni khat cu a taksa pumpuluk ih a phar mi pa pakhat in Jesu a rak pan. Jesu hmaiah a bawkkhup ih zangfah a dil. Cule anih in “Bawipa na duh ah cun i thiangter thei a si,” tiah a ti. Himi in a hmuhsak mi cu Jesu in a duh a si ahcun a huham hmangin i thiangter thei a si ti a theifiang a si. <i>Jesu in ziang a tuah ding ti mi thupi in ruat hnik hman. Pharn at nei pai tlunah Jesu in ziangtinkim tuahsak thluh hi a duh pei maw? Hi pa damter hi teh a duh pei maw? (Luke 5: 12)</i> - A si, Jesu cun hi pa bawm cu a duh a si. A duhdawt tuk ih, ziang tlukih bawm ðul mi a si ti khal Jesu in a thei a si. Cule Jesu cun mangbangza thil a tuah. Jesu cun a kut a suah ih cu pa cu a tham, “Ka duh a si, Thiang aw,” tiah a ti. Jesu cun a phar nat a thamsak nân phar nat in a kai ve lo, cuhnakin hmakhatteah a phar nat cu a hlo. <i>Ziang tlukin a vun a thiang ih, a dam verver ti simfiang hai aw; cule a dam mi pa a mangbangzia le a lungawi tuk nak thu simkirsal hai aw. (Luke 5: 13)</i> - Himi cu mangbangza a dang a tuah mi a si. Jesu cun mipi nun thlengdanglam ding le natnak tidam dingah a huham a langtersal a si. - Bible cun phar nat cu kan sual thawn a khaikhin mi a si. <i>Sual ti mi ziang a si tile, cui sual cun kan nun ziang tlukin a hngawngna ti reltlang uh. Sual nei lo Jesu cu misual kan zate in rundam dingah leitlun ih rat hi a duh a si. Thil th alo tam zet kan tuah cingin Jesu cun in duhdawt thotho a si. Kan duh ngaingai a si ahcun Jesu cun kan sual a thiangter thei ih, in ngaidam thei fawn a si. Cutin kan nunnak cu sung lamin thlengdanglam a si ding a si.</i> - Jesu in a damter hnuah, tidam a si zo nak thu puithiam hnenih va hmuh dingin a sim. <i>Tu cun ziang tlukin a nun a thengdanglamaw pei? Jesu a tawn ni cu hi pa cun a hngilh thei dah lo ding (Luke 5: 14). Kan sualpawl ngaidam dingin Bawipa Jesu hnenah kan dil a si ahcun cui ni cu kan nunnak hrangih ni sunglawibik a si ding a si.</i> Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI links sungih Appendix A – Jesu ih a tawn mi mipi: miphar pakhat ti mi zoh aw.
ZOHSAL AW	Câng pawimawh hi a ðul asile zirh awla, simfiang aw. Luke 7: 22. Himi câng ah Bawipa Jesu in mipi nun a thleng danglamnak lamzin phun ruk in tarlan a si. Cupawl cu a sangsangten lasuak awla, a lo cawkpurtu a si ding – thu hlawm cu awsuak loin kut le ke cangvaihnak thawn hman tum aw. Thimnakah: mitcaw = mit tawkw aw, ke bai mi = a zawn cekci ah feh aw, phar nat nei mipawl = kut in vun tham aw. Lamzin dang in, a sau tuk deuh asile mibur thenin thu hlawm tete in relter ding a si. Level 2 ih nauhak Bible theihkauhnak tha zet cun mipi a cekci zohthim ding mi hrang Jesu in a damter mi pakhat cio then sâwng mi pek thei a zuam ding a si.
NUNPI AW	Thusuhnak tawite hrang hi tarlan mi hi a hman / hman lo ti mi hi hmang aw. - Phar nat cu kai sâwngawkw thei mi a si. - Phar nat nei pa cu a sungkua thaw lawng ih um sian a si. - Jesu hmaiah a bawkkhup. - Mipa cun Jesu in i damter thei a si ti a fiang ngaingai lo. - Jesu in a tham. - Jesu cu Pathian Fapa a si ruangah a damter thei a si. - Minit rei lo te sungah a natnak a damter. - Puithiam hnenah fehin va hmuh aw ding a si. - Kan zaten sual natnak nei mi kan si thluh. - Bawipa Jesu cun in duhdawt ih kan sual in ngaidam duh a si.

B8 Thuanthu 3

Jesu ih tawn mi mipi: bawmtu nei lo mi pa – Hi thuanthu cun ziangti vekin Jesu in a ngaidam ti mi thu a si.

	Kan zir thei mi cu: • Jesu in mizeng pa a damter thei lawng si loin a sualpawl khal a ngaidam thei a si. • Jesu cun kan sualpawl ngaidam dingin huham a nei. Câng pawimawh: Luke 5: 24 Bible thu hlawm: Luke 5: 17-26
THEIHTER AW	Nauhakpawl cu tlawng le inn ih rualpi an bawm thei mi thil ruahnak pe dingin dil hai aw. Mi an bawm thei nakpawl ah fak hai aw. Tuisun ih thuanthu ah cun rualvah pali in a feh thei lo mi an rualpi Jesu hnenah an zawn ti mi a si. A remcang asile an thil tuah ding mi bawmtu dingah pher pakhat la cia thei sehla. Ziangruangah Jesu hnenih an hruai? An rualpi tidam dingah Jesu in huham a nei ti an thei a si.
ZIRH AW	• Jesu hnenih hruai cu an rak beisei vek a si lo, a awlai lo nasa. Jesu ih thusim mi ngai dingin mipi tam nawn an ra suakkhawm zo. <i>Jesu ih thusim mi ngai hi kan hrang khalah a thipi tuk mi a si.</i> Sangkâ ihsin luhpi ding cu a cang thei lo, curuangah inn tlunah an kaipi. An beidawng maimai lo, ziangatile Jesu lawngin a damter thei ti an thei! <i>Inn tlun an bauh mi äwngin inn sungih mipi a khat i ding lai an vun hmuh mi le midam lo pa cu Jesu-ih kehram ah ralring zetih an run thum mi cu mipi hrangah ziang vek a si pei ti nauhakpawl vun ruatter hnuk aw. (Luke 5: 18-19)</i> • Jesu in ziangti vekin mi a damter? Miphar pa le Peter-ih pizawnnu Jesu in ziangti vekin a damter ti vun mangtersal aw. Nân himi thuanthu ah cun, Jesu in mipa hnenah, “Milai pa na sualpawl ngaidam theh a si zo,” tiah a ti. Inn sungih um mipi hrekkhat cu an thin a heng. Jesu in sualpawl a ngaidam thei ti an zum lo. <i>Pathian lawngin sualpawl a ngaidam thei ti an zum, nân Jesu cu Pathian Fapa a si ti cu an zum lo. Jesu cun an khawruah mi cu a thei hai. Kan ruahnak khal a thei thluh ve a si! (Luke 5: 20-24)</i> • Milai nun ih Pathian hnatuannak hmu thei lo khal sehla milai sualnakpawl a ngaidam taktak a si ti Jesu cun an hnenah langter a duh mi a si! Curuangah bawmtu nei lo pa hnenah cun tho aw, na ihphah la awla, na inn ah tlung aw, tiah a tinak a si. Hmakhatteah mizeng pa cu mipi hmaiah a tho, a ihnak cu a la ih, Pathian thangthat phahin a inn ah a tlung! Cule an zaten an mang a bang thluh. Jesu-ih huham cun milai paih ke a damter men lawng si loin, a sualpawl khal a ngaidam thluh thei a si! Mi dang zohman in hivek huham nei an um lo! (Luke 5: 24-26) • Kan tul bik mi cu kan sualpawl in ngaidamtu kan neih ding hi a si. <i>Thuanthu 2-nak ah sual cu ziang a si ih, Vanram thleng thei lo ding tiangin le Pathian thawn kan karlakah pehthlaihawknak ziangti vekin a siatsuah ti an zir mi nauhakpawl zohpisal aw.</i> Bawipa Jesu cun kan sualpawl ngaidam thei nak huham a nei a si, ziangatile Amah ah sual a um hrimhrim lo ruangah a si. Kan sualpawl ruangih hremnak tuar dingin khraws parah thih tiang a peaw pumhlum a si. Kan sualpawl ruangah riahsiatnak taktak kan nei ding a si, cule kan sualpawl ngaidam a sinak dingah Bawipa Jesu in lamzin in tuahsak mi ruangah a hnenah lungawi thu kan sim ding a si. Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: Jesu ih tawn mi mipi – bawmtu nei lo pa ti mi FBI links sungih Appendix - A zoh aw.
ZOHSAL AW	Thuanthu sungih Câng pawimawhbik zirh hai aw. Luke 5: 24. “Minung Fapa” ti mi hmin dang cu Bawipa Jesu a si ti simfiang hai aw.
NUNPI AW	Thuanthu zoh kirsalnak ah hmangin a hnuai lamih thusuhnakpawl hi nauhakpawl sut aw. • Hi pa in rualpi paziat a nei? • Hi pa hin ziang tuah sual mi a nei? • Ziangruangah an rualpi Jesu hnenih hruai an harsat? • Ziangtin inn sungah an hruai thei? • Hi pa hnenah Jesu in ziang a sim hmaisabik? • Ziangruangah mipi an thin a heng? • Ziangti vekin hi paih sualpawl a ngaidam ti Jesu in a langter? • Ziang bik so Bawipa Jesu in kan hrang a thupi tuk mi thil in tuahsak thei mi?

B8 Thuanthu 4

Jesu ih tawn mi mipi: Mathai – Hih thuanthu cu Bawipa Jesu dung thlunnak thu a si.

	Kan zir thei mi cu: - Jesu in Mathai-ih nunnak cu ziangvek a si ti a thei, asinan amah thluntu dingah a duh lai thocho. - Jesu in amah thluntu dingah in duh. Câng pawimawh: Luke 5: 32 Bible thu hlawn: Luke 5: 27-32
THEIHTER AW	An hung upat tiki tuah an duh mi hna phun dangdang nauhakpawl relpi hai aw. Himi hnañuan hi ziang vek hna ða a si ti thlirpi hai aw. Asilole Nauhakpawl hrang nan umnak hmun ih an ðuanpi mi hmin ziang pawl an si ti an ruahnak relter hai aw. Tuini-ih thuanthu cu siah khawngtu Mathai (Levi) ti mi thu a si ti simfiang hai aw. Anih cu lamzin kapah a to ih, mipi hnen ihsin siah a lak ðeu, cule ram uktu Rom cuzah hnenah a pe sâwngsin ðeu. Tulai ih siah kan pek mi thu le ziang hrangah an hmang ti mi thawn khihhmuh duh mi na nei tla a si men thei. Vansiat ah, zohman in Mathai ngainatu an um lo cu e. Siah khawngtupawl hi an doral a si mi (Rom cuzah) hrangih hnañuan an si men lawng si loin, cuzah in lak ding a ti mi zat hnakh tam sawn le anmai hrang khali an lak ðeu ruangah mi ngainat an hlawn lo na sa.
ZIRH AW	- Ni khat cu Mathai in a hna a ðuan rero lai ti Jesu in a hmu. <i>Jesu in Mathai thuhla a ruah mi hi thuk zet in ruat hnuk uh – Mathai vek milai an um ti a thei pei aw? Thei tuk e ...pakhat cio ih kan ziangkim a thei thluh a si. Jesu in Mathai thawn thil pakhat khat tuah duh mi teh a nei pei maw? A nei a si! Jesu in bawm dingih a pan mi cu Mathai ngelcel hi a si ih– Jesu cun Mathia-ih nun a thleng danglam thei! Curuangah Mathai kiang an thlen tikah an ding ih, a hnenah, “I thlun aw” tiah a ti. (Luke 5: 27) Mathai cun ziang a tuah? Mathai in amai duhhrilnak in tu rori a tuah tengteng ding a um.</i> - Mathai cun ziang a tuah ding ti hmakhatteah a theicih. Jesu dung thlun ding a si! Jesu in amah thlun dingih a sawm hi ziang tluk mangbangza so a si! Cule Mathai cu a ding ih, ziang hmuahhmuah tan ta in Jesu ih dung a thlun. (Luke 5: 28) Pakhat cio in kan nunnak ih kan tuah ding le amah thlun dingih sawmnak Bawipa Jesu in in pe cio a si ti simfiang aw. Kannih khal in thutluknak kan tuah ve tengteng ding a ðul si. - Mathai cun a rualpi dingah Jesu tawn ding le a nun a thlengaw verver ti theihter hai a duh a si. Curuangah Jesu le a dungthluntupawl teline an inn ah zanriah ei dingin a sawm hai. Cu tawkih um mipi cun Mathai le a ruapipawl thawn rawl an eitlang cu Jesu hi a dik lo a si tiah an ruat. Anih cun Jesu cu misualpawl thawn si loin miðhapawl thawn lawngin an umtlang ding a si tiah an ruat. Mi zokhal misual an si thluh ti an thei ngah lo. Jesu in leitlun ih a ratnak sã an hnenah a simfiang hai –midingfelpawl ko dingin ka ra lo, misualpawl lungthleng dingih ko dingah ka ra sawn a si tiah a ti. (Luke 5: 29-32) - Jesu in sual a hua, asinan Mathai le kanmah vek misual in duhdawt a si! Kannih khal in a dung kan thlun ve ding ih, kan sualpawl ngaidam dingah amah kan rinsan ding a si. - Cui hnuah, Pathian cun Mathai cu hna thupi zet ðuan dingin a hril. Thukham Thar ih cabu hmaisabik Mathai cabu a ngan a si. Bawipa Jesu thlun dingih thutluknak a tuah le a sualpawl zaten a tifelsak thluh ni kha ziang tluk ni sunglawi so a si. Khaih ni ihsi thawkin a nun a thlengaw verver a si. Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: Jesu ih tawn mi mipi – Mathai, FBI links sungih Appendix A zoh aw.
ZOHSAL AW	A ðul asile Câng pawimawh Luke 5: 32 zirh awla, simfiang aw. ðawngfang theih harsa deuh mi simfiang hai aw - ðimnakah – felnak le lungthlengnak tivek...
NUNPI AW	Zirnak pindan sungah nauhakpawl in thuanthu sungih Jesu ih tawn mi mipipawl ih zuk retkhawm mi an theih rawi pang men thei. Asilole B8 sungt a zate parah ðumawin hmaisai ih zir mi Mathai thu mailai in, hril mi thusuhnakpawl hmangin thusuhnak na nei thei, ðimnakah, - Mathai-ih hna ziang a si? - Jesu in Mathai hnenah ziang a sim? - Jesu a thlun hnuah Mathai in ziang a tuah?

B9 Thuanthu 1

Mosi suah nak – Himi thuanthu cu ziang tlukin Pathian in mi a ngaihsak ti mi a si.

	Kan zir thei mi cu: • Pathian in Mosi a ngaisak ih, kannih khal in ngaihsak ve a si. (Level 1) • Pathian in Mosi nun ah tumtah mi a neih vekin kan hrang khalah a nei ve a si. (Level 2) Câng pawimawh: <i>Hebru 11: 23</i> Bible thu hlawn: <i>Suahlannak 2: 1-10</i>
THEIHTER AW	Nauhak pehtlai dingin tuah tum an neih mi khihmuhnak in thawk aw – Thimnakah, ni khat sung hrang tlawnginn ih tuah tum a neih mi cangvaihnak a sangsangten tuah ding mi hrang. Pathian cun pakhat cio kan hrangah tumtah mi a nei ti simfiang aw. Kan ra suahnak innsang ih kan suahpi mi le kan hnenih thil thleng mi hi a ra um thutthi mi thil an si lo, cuhnakin, amah kan ren thei nak dingih kan hrang Pathian ih timlam mi an si sawn. Himi thuanthu ah cun Mosi thuhla kan zir ding a si. Mosi a hung pitlin tikah a hrang Pathian in hna thupi tuk tuah ding mi a nei. Tuisun ah cun naute Mosi ziang tlukin Pathian in a ngaisak ti mi thu kan zir ding a si. Mosi thuanthu cu Bible sungih a bu hnihnak ah kan hmu thei ding. <i>Cabu hmin theitu le a umnak in hmuh thei tu zo tal nan um maw, tiah sut hai aw.</i> Phun dang zawngin, himi thuanthu Level 1 nauhakpawl hnenah na theihter asile, naute suak pek thuhla na simtel thei, cun himteih kilkhawidān ding an theih mi tla an nei men ding.
ZIRH AW	• Israel-mipawl (Hebru-mipawl) sāl an tan lai thuanthu tawiten sim hai aw –Level 2 zirnak thuhmaihruai ah na hmuh ding. (<i>Suahlannak 1: 1-11</i>) Siangpahrang Faro cun a karh zet mi Israel-mipawl kham dingah naute suak pek fapa cu Nāl Tivapi sungih hlawn dingin pawisaknak nei riail loin thu a pe. (<i>Suahlannak 1: 22</i>) <i>Fapa suak pek naute neitu Israel mi nu le pa in ziangti vekin an khansa pei?</i> • Innsang pakhat ah naute duhnung zet le mawi zet a suak. Pathian kilhimnak rinsanin a nu le pa cun inn sungah an thup. Nān thla thum hnu cun naute cu an thup thei cawk nawn lo. <i>Ziangruangah an thup thei nawn lo si pei? A nu le pa cun naute hrangah phaiphengpawl thawi tuah mi bawm an la ih, kat̄aya le thing thling thawn an erh, naute cu cumi sungah an ret ih tiva kap calte rūl lakah an ihter. Cule Miriam cu naute parah ziang a cang pei ti thei dingin hlaralah a ding, asinan Pathian lawngin naute cu himten a kilkhawi thei. (<i>Suahlannak 2: 1-4</i>)</i> • Thuanthu a tang lai mi cu cangvaihnak thawn sim hai aw – Miriam in Faro-ih Fanu hnenah ziangti vekin theihternak a tuah ih, naute kilkhawitu ding a kawhsak ti sim hai aw. Miriam in naute thuhla a sim maw? Miriam in Faro-ih fanu a sim thei maw? A sim a si, Faro-ih fanu cun bawmte cu a awng ih naute umtu ding kawhsak dingin a dil. Bawmte sungih Hebru naute a hmuh ih a relsuah mi simfiang hai aw. Faro-ih fanu cun naute cu tuahmawh ding a siang lo! Naute himnak dingah Pathian a cangvai a si! (<i>Suahlannak 2: 5-6</i>) • Cun Miriam cu a feh ih, naute kilkhawitu dingah a nu a va hawl. <i>Zo a hawlsak pei?</i> Faro-ih fanu cun a lungkim ih, amai nu rori a va hawlsak! Faro-ih fanu ih lungkimnak vekin a nu cun naute cu amai inn ah saduhthah kimten a kilkhawi thei a si. Naute cu a hung upat vivo tikah, Fao-ih fanu cun amai fa dingah a hnenah a hruaisal. Amah in a cawm pitling ih, a hmin ah Mosi a sak, cu miih sullam cu “tidai ihsin laksuah mi” tinak a si. (<i>Suahlannak 2: 7-10</i>) Tu cun Mosi cu lzip siangpahrang a hung si ta mai! • <i>Hi thil cang mi ziangkim phenah Pathian a um a si ti nauhakpawl simfiang hai aw. Faro-ih thupek vek asile naute cu tiva sungih hlawn ding a si. Mosi-ih nu le pa cun Pathian an rinsan pumhlum – An fapa kilhim dingah Pathian an rinsan vekin a tuah ngaingai a si. Himi cu Pathian-ih tumtah mi a hramthawknak ih a cangvaihnak fang lawng a si lai. Kan nunnak ih a tumtah mi tuansuak dingah Pathian cun amah rinsan dingin in duh a si.</i> Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI Appendix B sungih – Mosi suahnak zoh aw.
ZOHSAL AW	A tul asile Câng pawimawh Hebru 11: 23 (Level 2) hi zirh awla, simfiang aw. Level 1 hi nauhakpawl in catluan hmaisabik an zir thei ding.
NUNPI AW	• Ziang cabu ah Mosi thuanthu kan hmu thei? • Hebru nauhak zate ziang tiih tuah dingin Faro in thutluknak a tuah? • Inn sungah naute ziang tluk rei an thup? • A nu in ziang a tuah? • Khui hmun ah naute an ret? • Naute thlingthla dingah tiva kapah zo a um? • Naute zo in a hmu? • Ziangruangah Mosi-ih nunnak hi tihnungum ih a um lo? • Himi thuanthu ah zo in zumnak a langter? • Zo in Mosi himten a kilkhawi?

B9 Thuanthu 2

Mosi-ih ti sual mi tum zet – Himi thuanthu cun ðhabik ih kan ruah mi kan tuah ti mi thu a si.

	Kan zir thei mi cu: • Mosi in thinheng in rang tukih a tuah mi in thil sual a tuah a si. • Thil sual kan tuah mi in a suahpi mi siatnak sungin kan luat thei lo. Câng pawimawh: <i>Suahlannak 2: 11-15</i> Bible thu hlawm: <i>Mipum siarnak 32: 23</i>
THEIHTER AW	A cân ah cun kan theih mi hi a ðhabik tiah kan ruat ðheu. Upa zo mi ih tuah ding mi thil nauhak pakhat in langter dingah thil pakhat zohðhim ding mi hril aw, cule nauhak cun cumi cu amai duhdân te in a tuah ko nân a tuahsuak thei lo! Kan dung zarh ah Mosi thu kan zir. <i>Thusuhnak suh cia zo mi sutsal hai aw.</i> Nauhakte a si laiah Mosi kha khui hmun ih um dingin a feh? A miphunpawl kha ziangtin an ko? (Israel-mipawl/Hebrumipawl). Annih cu sál an rak si ih, ziangti vekih harsa le zawnzaiin Izip-mipawl in an rak tuah ti nauhakpawl mangtersal aw. Tui thuanthu ah cun Mosi cu mipitling a si thlang. Mosi in a theih mi thil ðhabik ih a ruah mi thuhla zir ding mi hi fimkhurten ngai aw.
ZIRH AW	• Ni khat cu a phunpipawl vehvai dingin Mosi cu a feh. Hebru mi pakhat cu Izip pa pakhat in a vuak rero lai a hmu. <i>Mosi in ziang vekin a tuarpi pei? (thinhegin, a unaupi runhim a duh).</i> Mosi cun a kiangkap a zoh ih zohman a hmu lo tikah Izip pa cu a that. A ruang cu vunnel sungah a thup. Mosi cun thil dik ka tuahngah tiah a ruat aw, asile a tuah ngai maw? <i>Mosi ih tuah mi cu a dik lo lawlaw a si ti nauhakpawl theithiam dingin bawm hai aw. (Level 2: Izip-mipawl ih thil dik lo tuah mi Pathian in ziangti vekin a hmu ih, an thil sual tuah mi zate tlunah ziangti vekin Pathian in a thungrulsal ding ti mi ruahnak na pe thei.) A thil tuah mi ihsin Mosi hi a tlansuak thei ding tiah na ruat maw? Thei lo ding na ti asile ziangruangah? (Suahlannak 2: 11-12)</i> • A thaisun ah Hebru mi pahnih an sualaw rero cu Mosi in a va hmu. Thuhla umdân a suh rero laiah pakhat cun, “Kan tlunih uktu le thuðhentu ah zo in a lo tuah? Izip-mi na rak thah bangin thah in tum maw si?” tiah a ti. Cun Mosi cun Izip-mi ka rak thah cu theihngah taktak a si hi tiah a ti. <i>Ziangti vekin a khansa pei? (siangpahrang in a theih ding a phang)</i> Mosi ih tuah mi cu Faro cun a theihngah tikah Mosi cu thah a tum. Mosi cu a nun himnak ding hrangah Midian ram lamah a tlan, cu tawkah Jethro-ih tuu rual khälin a um. (Suahlannak 2: 13-22) • Mosi ih tuah mi thil dik lo cu Pathian in a thei thluh a si. <i>Pathian in kan tuah mi kip a hmu ðheh ih, thil di klo kan tuah mi a hnenin kan thup thei lo t imi reltlang uh. Mosi cu mipitling a si ko nân thil dik lo a tuah thocho a si. Hruaitu ding a si hlanah thil tampi zir ding a nei lai a si. Mosi ih ti sual tuah mi ihsin zir thei mi kan nei ve ih, Pathian lunghmui zawngih kan nun thei nak dingah in bawm dingin Pathian kan rinsan ding a si.</i> Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI Appendix B – Mosi-ih ti sual mi tum zet.
ZOHSAL AW	Câng pawimawh. <i>Mipum siarnak 32: 23</i> a ðul asile zirh awla, simfiang aw. Mosi ih ti sual mi Bible câng thawn pehparter aw. Mosi ih ti sual mi ziang a si? Ziangti vekin a sual hmuhsuah a si? Nauhakpawl ih tawnteh mi thawi milawin hmuhsuah ih um mi a dinhmun cekci zohðhim ding mi pe aw.
NUNPI AW	Thusuhnak ih a phi hrang Hman/ Sual hi hmang aw: • Mosi in Israel mi a that. • Zohman in in hmu lo tiah a ruat aw. • Hebru-mi mi dang in an hmu. • Thil cang mi cu Pathian in a hmu. • Faro in Mosi cu thawnginn ah a thlak. • Hruaitu dingih mitling a si hlanah Mosi in zir ding tampi a nei.

B9 Thuanthu 3

Mosi in thing bŭk alh a hmu: Hih thuanthu cu Pathian hrang hnaŭan dingih man cia ih um ti mi a si.

	Kan zir thei mi cu: • Mosi in hruaitu si ding cu a hreh nân Pathian in bawm dingin thu a tiam. • Pathian cu a thianghlim, cumi cu kan cinken ringring ding a si. Câng pawimawh: <i>Suahlannak 3: 12</i> Bible thu hlawm: <i>Suahlannak 3-4: 17</i>
THEIHTER AW	Phurum le thupi zet tuah ding mi thil sut phahin be hai aw, thuŭhimnakah, nan group sungih nauhak in ŭanvo lak a hrehnak ti vekin. Cuvek tuah ding mi hna an lo fial tikah ziangŭtin na ruat? (<i>ka ngam lo / mi dang tuah dingin ka duhsak?</i>) Tuisun ih thuanthu cun kum 40 hnu Mosi ih ti sual mi tumz et thu a si. Mosi cu kum 40 sung rori ramŭhing ah tuu khâlin a um. Pathian in a hngilh lan ta men lo. A sualpawl ngaidam a duh ih, a hrang tuah ding mi hna hleice a nei a si.
ZIRH AW	• Mosi in thing bŭk kâng a hminsin ni, ni khat te a thlen hlan sung hmuah cu ni tinte a kêl ringring a si. Thil danglam zet mi cu meisa alh rero cingin a hnah le a hngeŭtek pawl an kâng riai lo hi a si! Mosi cun zoh dingin a va naih tikah Pathian in thing bŭk lak ihsin amah cu a run ko. <i>A simpeh mi ŭawngfang Bible sung ihsin hmang aw. "Lei thianghlim" ti mi sullam cu hmun hleice a si, ziangahŭtile Pathian cēnnak hmun a si ruangah ti simfiang aw. Pathian cu a thianghlim, cule kan danglamaw verver ti kan theihngah tengteng a ŭul a si. Kanmah vekin Pathian cun sual a nei ve lo. Mosi cun a kedan a phawih, cule Pathian zoh ding a ŭih ruangah a hmai a thup, ziangahŭtile Pathian-ih maksaknak a theihngah a si. (Suahlannak 3: 1-6)</i> • <i>Izip ram sungih Israel-mipawl tuarnak ziang vek a si ti simkirsal dingin nauhakpawl bawm hai aw. Tuarnak nasa zet sungah an um rero tile, Izip ram sung ihsin a hruaisuak dingih ram thar ah a hruailut ding ti a zaten Pathian cun a thei thluh ti mi Pathian in Mosi hnenah a sim. Pathian cun Mosi cu siangpahrang Faro hnenah va feh ih thu va sim dingin le hruaitu si dingin a duh a si. Faro hnenih va kirsal ding cu Mosi in ziang vekin a ruat pei ti ruat hnik uh. (Suahlannak 3: 7-10)</i> • <i>Mosi in hruaitu a hung si ding cu ziangti vekin a ruat ding ti thuhmaihruai sungih nauhakpawlih bulpak sankirsalnak le a hman pei maw aw tiah simsungnak an rak neih mi pehparnak tuah aw. Cule Level 2 zirlai sungih ŭawngsuah mi thu hlawm le a Bible thu sungih pek mi Mosi-ih duhlonak a langter mi le Pathian-ih lungkimlonak a langter mi pehtlaihter aw. Level 2 hrangah cun catluan pahnih tar theih in tuah ih hminsin tla na duh men thei.</i> • Kei cu ka thupi zet lo – Na hnenah ka um ding. (3: 11, 12) – Na hmin ka thei lo – Ka hmin cu KEIMAH ka si (hi hmin cun a cakbik ziangkimtithei Pathian a si ti hmuhsak a si). Keimah cu na paih Pathian, Ahraham Pathian ka si (3: 13-15) In zum lo ding – Khawruahharza tuah thein ak huham ka lo pe ding. (4: 1-9) Dik zetin an hnenah thu ka sim thiam lo ding – na zirh ding mi le sim ding mi ah ka lo bawm ding. (4: 10-12) Zangfahten mi dang thlah mai sawn aw. (4: 13) – Aaron cu nangmah lo bawmtu a si ding ih, a sim ding mi nang in na sim ding a si. <i>Mosi cu na rak beisei vekin zawnruahnak nei hruaitu a si maw? Suanlam a hawl mi parah Pathian a lungawi ding na zum maw? Awi hrimhrim lo! Izip ih a rak um laiah ti sual mi a nei ih, suanlam ding a hawl rero na cingin anih cu Pathian ih hril mi a si. Kan zir lai ding mi thuanthu ah Mosi cun a netnakah Pathian thu thlun ding a man thlang ih, a nunnak ih Pathian in a tumtah mi cu a tuahsua peh thei a si. Tuah ding a neih mi zate hrang Mosi cu Pathian parah a ŭumaw thluh a si.</i> • <i>A cāncān ah Pathian in thil harsa zet vekih lang mi a hrangah tuah ding in fial ŭheu. Hivek cān ah Pathian in in umpi ih, in bawm ding a si ti kan hngilh ding a si lo.</i> Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI sungih Appendix B – Mosi in thing bŭk kâng a hmu.
ZOHSAL AW	Câng pawimawh hi a ŭul asile zirh awla, simfiang aw. Suahlannak 3: 12a. Himi cu thuanthu sau zet hrang câng tawite lak mi a si. Nauhakpawl cun anmai bul ciar in cabute ah hminsinnak ret an duh tla a si men thei, asilole group ŭhenin cahnah parih catluan ah fate takte in benter, lole ceimawiter ding a si.
NUNPI AW	• Mosi ih hmuh mi thing bŭk alh a danglam hleicenak ziang a si? • Leilung thianghlim ih Mosi a um laiah ziang a tuah? • Thianghlim ti mi sullam ziang a si? • Pathian in Mosi kha ziang hna bik ŭanter a duh? • Mosi amah rori in suanlam a hawl mi sim aw. • Mosi cu zo thawn fehtlang ding Pathian in a siang? • Mosi thu ah Pathian a beidawng mai lo. Ziangruangah?

B9 Thuanthu 4

Mosi cun Pathian-ih thuchah a sim: Hih thuanthu cu lzip ram ah Mosi a kirsalnak a si.

	Kan zir thei mi cu: • Mosi cun tuah dingih Pathian in a fial mi cu a netnakah a thu thlunin a tuah. • Pathian in Mosi hnenih a thutiam a kilkhawi vekin kannih hnen khalah a tuah ve ding a si. Câng pawimawh: <i>Suahlannak 4: 15b</i> Bible thu hlawm: <i>Suahlannak 4: 1-31</i>
THEIHTER AW	Kan nun ih a thleng danglamaw mi a thupitnak thu relpi aw – ðhimnakah, Inn thar luhnakh, phunsang tlawng kainak, ðhitumnak. Mosi cu a nun ah thlengawknak tam zet a nei – nithla tampi naute dinhmun ih a um lai, kum 40 a si tiang Faro siangpahrang inn ih a um lai, kum 40 sung ramthing ih a um lai ti vekin. (zirnakh pindan sungah Mosi-ih nun lamtluan zuk tarlang thei sehla a ðhahnem zet ding.) Mosi cun a nasa zet mi ngairnak a nun ah a tawng ta riak. Pathian in ziang tuahter ding a fial?
ZIRH AW	• Mosi cun Midian ram ah nupi a ðhi ih, fapa pahniha nei. A pu Jethro cu lzip ram ih kirsal dingih a dil. Jethro cun a lungkim ih, lâk parah a fapa pahniha cu a toter ih, a nupi thawn an pawksuak. Mosi cun kianghrawl danglam zet Pathian in hmang dingih a ti mi cu a keng phah. Pathian in Mosi hnenah cun lzip ram ih a rak um lai ih amah rak that tumtupa cu a nung nawn lo tiaha sim. Pathian in Mosi cu ðih lo dingih tha a pe. Pathian cun Mosi hnenih a thutiam cu a hlensuak rero zo a si. <i>Kan dung zarh ih câng pawimawh kha an cing lai maw? (Suahlannak 4: 18-20)</i> • Cuisin Pathian in Mosi hnenih thutiam dang a neih mi khal a famkimter. Mosi cu khual a tlawn rero laiaha a u Aaron cun amah a ra tawng. <i>Ziangruangah Mosi hnenih um dingih Aaron a feh si pei?</i> Mosi cun Aaron cu a hnenih Pathian in a sim mi a kianghrawl hmangih a tuah ding mi hminsinnakpawl cu a zaten a sim thluh. <i>Pathian cun a thutiam mipawl hrelh mi nei loin a kimter thluh thei a si. Amah neitu kan si ahcun kan hrang khalah a tuah ve ding a si. (Suahlannak 4: 27-28)</i> • lzip ram an thlen tikah, Mosi le Aaron cun Pathian-ih tumtah mi cu Israel-mipawl hruaitu hnenah an sim. Cuisin mipi cu an ra suakkhawm hai ih, Mosi cun a kianghrawl hmangih a tuah ding mi thilmak Pathian in a pek mipawl cu a hmuh hai. Mosi cun a kianghrawl cu lei parah cun a hlawn, cule rul ah a câng, cuisin a mei in a kaih tikah kianghrawl ah a cângsal. Cuihnuaa a kut in a awm a pur ih a laksal tikah, ngai hnik, vur bangin a kut a phar (simfiang aw), cun a vei hnihnakh a purhsal tikah a titsa dang vekah a cângsal. <i>(Suahlannak 4: 6-9)</i> Mipi cun mangbangza thil câng mi an zohin Pathian-ih huham a si ti an hmu, cule Mosi cu Pathian in a thlah mi ngaingai a si ti khal an theingah. <i>Mipi cun ziangtin an ruat dingah na zum? (mangbangza a si / Pathian cun sâl tannak sung ihsin a runsuak ding tiaha an aipuang zet.) (Suahlanak 4: 29-31)</i> • lzip ram ah kirsalin Pathian in a timlam mi lamzin hmuh ding cu Mosi khal a tha a tho zet ding. Jethro, Aaron, hruaitupawl le mipi in hmai lamih Pathian ih tumtah mi tuahsuak dingah titheinakh a pek mi thu zohkirsal aw –. <i>Zo in hi tumtah mi ah Mosi le Aaron a teller? Hna khungkhai zet mi si cin in an hna ðuansuak dingah Pathian ah an ðhumawkh mai a ðul ti mi sim uar hleice aw!</i> Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI sungih Appendix B zoh aw – Mosi cun Pathian-ih thuchah a sim.
ZOHSAL AW	A ðul asile Câng pawimawh hi zirh awla, simfiang aw. <i>Suahlannak 4: 15b</i> Mosi le Aaron hna an ðuantlangnak ah Pathian in a umpi hai ti mi pehpar dingah hi Bible cângih thuhram nauhakpawl theingah dingin bawm aw.
NUNPI AW	Thuanthu 4 nak sungih thusuhnakhpawl hmangin Mosi nun zo kirsal uh: • Mosi kha zo thawn lzip ah an kirsal? • Zo in lamzin ah a rak tawng? • Mosi cu Pathian thlah mi a si ti mipi in ziangtin an thei? • Mipi hmaihi Mosi in thilmakh a tuah mi kha simfiang aw.

B10 Thuanthu 1

Mosi le hremnak pakhatnak – Himi cu Pathian thuthlun timi thu a si.

	Kan zir thei mi cu: • Pathian-ih thupek cu ngai ding le thlun tengteng ding a si. • Pathian thu ngai lo le thlun lo cun a netnakah hremnak in a net ringring a si. Câng pawimawh: <i>Jeremiah 38: 20</i> Bible thu hlawm: <i>Suahlannak 7: 1-24</i>
THEIHTER AW	Nauhakpawl hnenah thlun ding mi dân le a thlun lo tupawl hnenih a suahpi mi siatnak relpi hai aw, cumi cu tlawnginn ah lole khawtlang sungah a si thei. Tuisun ih zir ding mi pehtlaihternak ah B9 thuanthu 4 ih thusuhnak hrekhat thawn thlirpisa awla a thahnem zet ding.
ZIRH AW	• Ramthing ih Pathian an biak thei nak dingah tu-ah Mosi le Aaron cun Israel-mipawl lzip ihsin suak dingih an dil cân a kim thlang. <i>A rak saawnkirdân ding nauhakpawl rak relter cia hai aw. A rak elnak le a hlan hnakihi siatnak a thlen mi thilpawl simfiang hai aw. Faro in Pathian thu a thlun lo ti hmu thiam dingin nauhakpawl bawm hai aw. Israel mipun rak si awla Mosi thuhla ah ziang na rak ruahsak ding? (Suahlannak 5: 1-21)</i> • Ziangruangah hi thil a thlen ding Pathian in a sian ti Mosi cun a theithiam lo. Pathian hnenah thu a sut a si. Faro in thu a ngai duh lo a si hmanah Pathian in a huham cahnak langter dingin an hnenah thu a tiam ih, tuah dingih a ngen vekin a tuahsuak thotho ding a si. <i>Kannih cun thu kan tiamih kan hngilhsal theu, asilole thlunsuak loin kan um, asinan Pathian-ih thutiam cu a takin a thlengsuak ringring a si ti nauhakpawl mangtersal aw.</i> • Israel-mipawl sál tannak ihsin suah zalen aw tiah va dil dingin Pathian in Faro hnenih kirsal dingah a ti a si! (Suahlannak 5: 22-7:5) • Hi cân ah Faro cun thilmak langter dingin a ti hai tikah Aaron-ih kianghrawl cu rul ah a cang. Faro-ih dawithiampawl khal in cu vekin an tuah thiam ve, asinan Aaron-ih kianghrawl cun dawithiampawli kianghrawl cu a dawlh thluh. <i>Himi in Pathian ziangtin a langter duh? Cuti cing khal cun Faro cun Pathian thu a thlun duh cuang lo. (Suahlannak 7:8-12)</i> • Cuisin Pathian cun Mosi le Aaron cu Nâl Tiva kapih Faro tawng dingin a sim hai. Pathian-ih thupek cu a ra thlengsal. Faro in thu a ngai duh cuang lo asile Nâl Tiva cu thisen ah a cang ding ih, khui tawh hmanah ti thiag hmuah ding a um lo ding ih tlunah ngapawl an thi thluh ding a si. Faro cun an thu a elsal. Bible cun a kirsal ih, inn ah a tlung tiah a ti. <i>Faro-ih thinlungput reltlang hnuk uh – ziang tawngfang a langter ding? Bible cun a thinlung a hak tiah a thuhla a sim mi simfiang aw. (Suahlannak 7: 14-23)</i> • Curuangah lzip-mipawl cun in ding tidai hawlin tiva kap kiangnai hmuahhmuah khur an lai, zianghtile tiva ti in a theih lo ruangah a si. Himi cu hremnak a pakhatnak a si ih, ni 7 sung a rei. (Suahlannak 7: 24-25) • <i>Mosi le Aaron cun Pathian ih a sim vek cekci in, a thu thlunin an tuah thluh. Hi vekih tuah hi kan zuamin, kan tum ve ding a si. Bible cun a thu kan thlunnak parah Pathian a lungawi tiah a ti a si! Faro cun Pathian thu a thlun duh lo ih, a sim mi khal a ngaithla duh lo, cumi cun a netnakah buainak le Pathian-ih hremnak in a net ringring theu a si. Kan ni tin nunak ah Pathian in a thupek thlunter in duh mi thilpawl tawiten relkhawm uh</i> Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuah hai aw: FBI sungih Appendix B zoh aw – Mosi le hremnak a pakhatnak.
ZOHSAL AW	Câng pawimawh hi a tul asile zirh awla, simfiang aw - Jeremiah 38: 20 Mosi le Aaron in Pathian thu an thlunnak le Faro in thlun a duhlonak thu rel uar aw, ni tinten Pathian-ih Kamsuakthu thlun hi in cawkphurtu si ve seh.
NUNPI AW	Thuanthu zoh kirsalnak ah hmangin a hnuai lamih thusuhnak hi nauhakpawl sut hai aw. • Pathian in Mosi le Aaron hnenih thutiam a pek mi kha ziang a si? • Aaron in thilmak a tuah hmaisabik kha ziang a si? • Hremnak hmaisabikah khan Nâl Tiva tlunah ziang thil a thleng? • Ni sarih sung lzip-mipawl in ziang an nei lo? • Kan ni tin nun ah Pathian in tuahter in duh mi a thupek tawite kha ziang a si?

B10 Thuanthu 2

Mosi le hremnak netabik – Himi cu Hebru-mipawl runsuahnak hrang Pathian ih tumtah mi thu a si.

	Kan zir thei mi cu: - Faro le lzip-mipawl in Pathian thu thlun ding an el ruangah hrem an si ding. - Pathian cun sual a zoh men thei lo, asinan runsuahnak lamzin in tuahsak sawn a si. Câng pawimawh: <i>Suahlannak 12: 13</i> Bible thu hlawm: <i>Suahlannak 11: 1-10, 12: 1-13</i>
THEIHTER AW	Ziangv ek dinhmunpawl ihsin humhim kan si ti reltlang uh. Nauhakpawl ih vun pehtlaih thei mi thuṭhimnak hril aw. Ṭhimnakah, ni ling in vun mi kâng lo dingih khamnak dingah hnih mi vun si. Passport neitu cun in kai pang kei tiah ṭihphannak um riai loin ram khat le ram khat tlawn sian a si. Nat khamnak si dawh tikah natnak dang lakin in kilhim. Tuisun ih thuanthu kan zir ding mi ah Israel-mipawl hremnak ihsin luatter an si ding ti fiangter dingah ziangti vekin Pathian in hminsinnak a pe hai ti mi a si.
ZIRH AW	- Hremnak phun hra lai a um nân, Faro cun Israel-mipawl zalenter a siang hai lo. Faro in Pathian cu ziang tluk ropi a si ti a theihsuah lai hlanlo cu a thinlung a hakter. - Faro cun Mosi hnenah na hmel ka lo hmu duh nawn lo tiah a ti. <i>(Suahlannak 10: 27-29)</i> Cuisin hremnak netabik cu ziang vek a si ding ti Pathian in Mosi cu a simfiang. Innsang kipah ṭihnung zet mi hremnak a thleng ding ih, innsang kipah fatir hmuahhmuah an thi ding. <i>(Suahlannak 11: 4-6)</i> Asinan Pathian in hivek a tuah ding tile hremnak ṭihnungum zet mi a thlengter ding ti Faro cun a zum hrih cuang lo. <i>(Suahlannak 11: 10)</i> - Bible sungih Pathian in a sim mi lole ṭawng mi hi thutak a si, cule thutiam a pek tinten a takin a cangsuak taktak a si ti mi hi kan zir tengteng ding mi a si. - Israel-mipawl lzip ram suahsan dingin man cia hai seh tiah Pathian in Mosi hnenah timlamaw din in thu a sim. Innsang kipin tuu pakhat ciar an that ding a si. A thisen cu sangká biang pahnih le lu parah hnih ding a si ih, cumi cu Israel-mipawl umnak a si ti hminsinnak a si ding. Cuih zan ah a sa cu meisa ah rawhin, thilnu telh lo sang le a kha mi thlaihnah thawn an ei ding a si. A ei dân ding cu feh mancih dingin hnipuan timtuahaw cia le man hlap zetin an ei ding a si. Israel-mipawl ih umnak sangká ah thisen hnih mi a um asi ahcun runhim an si ding a si, tiah Pathian in a simfiang hai. <i>(Suahlannak 12: 12-13)</i> - Israel-mipawl in an thlun ding mi zirawknak cekci vekih an thlunnak le an cēnnak ram suahsan ding ni ah phur zet le thatho zetih an um thupawl simfiang hai aw. Thisen lawng cu anmah humhimnak a si ih, ziang tlukin cui thisen cu an hrangah a thupi ih man a nei ti simfiang hai aw. - Pathian hnaṭuannak lamzin theihngah hi kan hrangah thil harsa zet mi a si, asinan kan theihfiang mi cu anih cun a ṭhabik a thei a si. Ziangti vekin Israel-mipawl runhim an si? Cu vekin Bawipa Jesu cu khraws parah a thi ti a zumtu zokhal, sual ruangih kan tuar ding mi hremnak ihsin rundam kan si. Bible cun Bawipa Jesu cu Pathian Tuufano a si, Israel-mipawl hrang lawngah a sil o, leitlun mi hmuahhmuah hrang khalah a si tiah in sim. Khraws parih a luang mi a thisen huham kan rinsan asile kan sualpawl ruangih hremnak ihsin rundamin kan um ding a si. Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI sungih Appendix B zoh aw – Mosi le hremnak netabik.
ZOHSAL AW	Câng pawimawh hi a ṭul asile zirh awla, simfiang aw - <i>Suahlannak 12: 13</i>
NUNPI AW	Thuanthu zoh kirsalnak ah hmangin a hnuai lamih thusuhnak hi nauhakpawl sut hai aw. - Pathian-ih hremnak hrang hman mi ṭawngfang dang kha ziang a si? - Faro hrangah hremnak netabik hi ziang a si pei? - Israel-mipawl in runhimin an um ti fiangter dingah an tuah ṭul mi ziang a si? - Ziang an ei tengteng a ṭul? Ziangti vekih ei ding so an si? - Rundam kan sinak dingah Bawipa Jesu in ziang in tuahsak ṭul a um? <i>(Rom 5: 8)</i>

B10 Thuanthu 3

Mosi le Izip ihsin luatnak – Himi cu mangbangza Pathian-ih huham thu a si.

	Kan zir thei mi cu: • Thing bük kängnak hmun ah Pathian in Mosi hnenih a rak sim mi a thutiam vekin Pathian in Israel-mipawl a runsuak a si. • Bible in hi thil cang mi a khihnmuh mi cu Pathian-ih huham zohthim ding ropibik a si. Câng pawimawh: <i>Suahlannak 14: 30a</i> Bible thu hlawn: <i>Suahlannak 12: 31-39, 14: 1-31</i>
THEIHTER AW	Hipawl hi tuah dingah kan hrang a cang thei maw tiah ruahnak suah hnik aw. Thimnakah, nan zam lo ih kan zam thei maw? Lăwng loin tipithuanthum kan tankai thei maw? Umnak hmun khihnmuh cet loin ramthing ah umnak kan theiaw thei maw?... tvp. Sikhalsehla, milai hrangih a cang thei lo mi cu Pathian hrangah cun a cang thei a si. Anih cun a huham maksak zet a langter mi cu Bible sungah a lo hmuhter rero zo a si.
ZIRH AW	• Izip ram ih fatir zate an thih zan ah Faro in Mosi le Aaron cu a fehsuakter hai a si. A hlanih hremnakpawl a thlen tum ah khan Faro in ziangti ve in a sangkirsal? <i>Hi cân ah hmuah ziangruangah a danglam hleice ti simfiang aw</i> – Faro cun an hnenah mipi le an ranpi le rante rualpawl thawn Izip suahsan dingin a sim hai. (Suahlannak 12: 31-32) Izip-mipawl khal in feh dingin tha an pe, ziangah tile Israel-mipawl an ram sungih an um hrih asile an thi thluh pang ding ti an phang. • Izipmi cun ngun, sui le hnipuan thilri pawl an pe. (Suahlannak 12: 35-36) Patling lawng hman an zaten thawng zaruk lai an kim, nauhak le nunau khal an tel. <i>Kum upadeuhpawl in an tamlam hi sungkua tam zet um mi thawn khaikhin hnik uh.</i> • A netnak ah Faro cun Pathian thu a lung thlang! A thawk pekte ah rak lung si sehla cu tihnungza tuarnakpawl a hrial ngah ding nân. <i>Nu le pa, zirhtupawl, a hleicein Pathian thu thlun a thupitzia sim uar aw!</i> • Mosi cun Tipi Sen lam pan cun Israel-mipawl cu a hruai hai. An tawnteh mi phawhrhang hnik uh. Hi cân hi Faro an hmuh net cu a si hrih lo! Ziang tluk Pathian ropi a si ti zir dingah Pathian cun Faro-ih thinlung cu a hakter hrih lai! Faro cun a hnaquantupawl hmuahhmuah an sung theh ti a theihsuahawk tikah rang leng thabik 600 thawn a daw hai. (Suahlannak 14: 3-7) • Israel-mipawl cu dung le hmai feh thei loin an tâng! An dung lamah Faro, an hmai lamah le Tipi Sen a um fawn. <i>Ziangti vekin an ruat ding tiah na ruat? Lau tukih an umdan le Mosi ziangti vek n an camriam ti simfiang aw.</i> Asinan Mosi cun an hnenah tih hlah uh, câng lo ten ding uhla, nan hrangih tuihsun ih a timtuah ding mi Jehovah-ih runsuahnak cu zoh uh, tiah a ti! (Suahlannak 14: 10-14) • Pathian cun Mosi cu tipu thlunih a kianghrawl thlir dingin a sim. Pathian in a sim vekin Mosi cun a tuah tikah, Tipi Sen laifang cu mangbangzain a thenaw ih, lei car ah a cang, cule Israel-mipawl cu lei car parin an feh. • <i>Izip-mipawl in an dungin daw an tum tikah ziang a cang ti simfiang aw.</i> Mosi cun a kianghrawl cu Tipi thlunah a thli sal tikah a finkhawmawsal. Bible cun Faro ih ralkappawl hmuahhmuah cu tidai in a khuhpil thluh ih pakhatte khal an tâng lo tiah a ti. (Suahlannak 14: 28) <i>Israel mi rak si bang awla, Pathian cu ziang vek mi ah na ruat ve pei? Pathian-ih huham maksak an rak sâwnkirdân relpi aw – Pathian an tih (simfiang aw), cule Pathian le Mosi ah an zumnak an thum.</i> (Suahlannak 14: 31) • A maksak zet mi a huham ruangah kannih khal Pathian kan rinsan thei ve ringring a si. Israel-mipawl vekin Pathian kan rinsan asile, “Bawipa in in rundam” kan ti thei ve ding a si! Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI in Appendix B sung zoh aw – Mosi le Izip ihsin luatnak.
ZOHSAL AW	Câng pawimawh hi a tul asile zirh awla, simfiang aw- Suahlannak 14: 30a
NUNPI AW	Thuanthu zoh kirsalnak ah hmangin a hnua ilamih thusuhnak hi nauhakpawl sut hai aw. • Ziangruangah Faro in Israel-mipawl feh ter dingah thutluknak a tuah si pei? • Izip-mipawl in ziang an pe hai? • Ziangruangah Faro in daw hai dingin thutluknak a tuah si pei? • Faro in ral donak rang leng ziang zat a hmang? • Ziangruangah Israel-mipawl an lau? • Israel-mipawl an luatnak dingah Pathian in ziang tuah dingin Mosi a sim? • Izip ralkappawl thlunah ziang thil a thleng? • Thil thleng mi an hmuh tikah Israel-mipawl in ziang an tuah?

B10 Thuanthu 4

Mosi le Israel in Pathian hnenah lungawi thu an sim – Himi cu Pathian thangthatnak thu a si.

	Kan zir thei mi cu: • Israel-mipawl cu Pathian in zalennak le luatnak a tuahsak mi hmuahhmuah ruangah a hnenah lungawi thu an sim. • Kan zaten dung lam zohkirsal nawn loin, kan nunak ah Pathian ih in tuahsak mi ruangah a hnenah lungawi thu sim ding kan si. Câng pawimawh: Sam 106: 1 Bible thu hlawn: Suahlannak 15: 1-22
THEIHTER AW	Bible sungih ngankhum mi mangbangza thil cang mipawl mangsal dingah thu pawlh hai aw. Thimnakah, Daniel cu kiosa pūk sungin runsuah a si, David in Koliat a that tivekin..cule kan dung zarh sungih zir mi Tipi Sen an tan thu khal telh aw. Himi thuhla Bible thuanthu ih a cannak hmun na neih le hmuh hai aw. Thuanthu pakhat cio cun Pathian-ih cahnak huham siarlo Bible in langter tum mi dang a nei lo. Pathian in Israel-mipawl a runsuah hnuh an thil tuah mi na hmuak ding, cule kan hrang in tuahsak mi ruangih Pathian kan sanletsaldān ding ruat ve hnik aw.
ZIRH AW	• Israel-mipawl cu sāl sinak ihsin luatter an si zo ih, an ralpawl hmuahhmuah khal an thi hlo thluh zo. <i>Ziangti vekin an um pei ti simfiang aw.</i> In runsuaktu cu Pathian a si ti an thei ih an lungawi tuk, curuangah an hrang Pathian in a tuahsak mi ruangah amah thangthat an duh. (Suahlannak 15: 1) Ziang tlukin Pathian a maksak ti an thei thlang, cule a ropitnak cu hla thawn an thangthat, ziangruangahtile amah vek cahnak huham nei Pathian dang an um lo. (Suahlannak 15: 11) An hrangih Pathian in a tuahsak mi cipciar thei in thangthatnak hla an sak. • <i>Ziang tlukin Pathian a maksak ti nauhakpawl in an theihngah ding a si: 1) Sersiamnak ah. 2) Ni tin ih kan tulsam mi in pek mi in. 3) Kan hrang khraws parah thi dingin a duhdawtnak maksak cun a Fapa a run thlah.</i> • Israel-mipawl in Pathian an thangthat satliah men lo, Amah thawn pehtlaihnak nai zet an nei, curuangah Pathian cu “Ka Pathian”, “Kan cahnak”, “kan Rundamnak” tiah hla in an sak. (Suahlannak 15: 2) • <i>Pathian an theifiang ngai maw, asilole Vancung ih um an Pa vekin an thei ngai maw tile, an bulpak nun in amah thawn pehtlaihawknak an nei maw tiah nauhakpawl sawmnak tuah thei sehla.</i> • Ram tiam lam panih feh rero an si vekin Israel-mipawl cun tui can lawngah ruat loin, hmai lamih an tawn lai ding mi an ralpawl thawn doawknak hrang khalah Pathian an rinsan thei a si ti an thei. <i>Kan zir thei mi cu Pathian a thlengaw dah lo, tuisun hrang vial lawngah si loin hmai lam hrang khalah Pathian kan rinsan thei a si ti kan zir thei.</i> • Miriam, Aaron-ih farnu cun nunau hrekkhat hlasak le lam a hoha hai a si. Pathian tuahsak mi ruangah an phurin, an nuamaw nasa a si. Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI sung Appendix B zoh aw – Mosi le Israel in Pathian hnenah lungawi thu an sim / Mosi in Pathian hnenah lungawi thu a sim.
ZOHSAL AW	Câng pawimawh hi a tūl asile zirh awla, simfiang aw - Sam 106: 1 - Himi Bung câng cun Bawipa hnenih lungawi thu sim ding kan si ti in mangter, curuangah nauhakpawl cu an hrangih Pathian in a tuahsak mipawl ruangah lungawi thu sim thlacamnak hmangcih dingin thapek ding a si.
NUNPI AW	Thuanthu zoh kirsalnak ah hmangin a hnuai lamih thusuhnak hi nauhakpawl sut hai aw, lole B10 a zaten thusuhnak tawi ah hmang aw. Israel-mipawl an zaten tipi an hmuh tikah ziang an tuah? An sak mi hla ah Pathian ziangti vekin an phuanglang? Israel-mipawl in an hmai lam thu ziang theih mi an nei? Lam phahih hlasak kha nunau zo in a hruai? Launak le thinphannak ihsin Pathian thangthat le hlasak ih an thlengaw hi ziangruangah tin na ruat?

B11 Thuanthu 1

Pathian in rawl a pe – Himi cu Pathian in Israel-mipawl rawl a pe ti mi thuanthu a si.

	Kan zir thei mi cu: • Pathian in Israel-mipawl hrang kum sawmli sung rori ramthing ah ei ding rawl a pe a si. • Bawipa Jesu cu “Nunnak Sang” a si ih, anih cun kan tulsam mi a hmu. Cang pawimawh: John 6: 35 Bible thu hlawm: Suahlannak 16: 1-32
THEIHTER AW	B9 le B10 nak ah ziang thil cang mi a um ti a tawinak in nauhakpawl mangtersal aw. Pathin in Israel-mipawl cu Izip sal tannak ihsin a huham cahnak hmangin a runsuak ti mi a hmuhter hai zo, tuah cun ram thar ih hruai dingah a tiamkam. An rilrawn ruangih Mosi hnenih phunzai an thawk hlan sung hmuah cu Izip ram an ruat mang lo! An ei mi rawl a hung cem cun khawpkham takih sa le sang an einak Izip ram ih kirsal ding an ruat. (Suahlannak 16: 2-3) Pathian cu ziangkim tlunih thuneitu a si tile, an khualtlawnnak ih an tul mi hmuahhmuah theitu a si ti an hngilh ta riai. <i>Hivek thinlungput hi a dik lo mi a si ti nauhakpawl an theihsuahnak dingah na mangtersal thei. Pathian cun amah ah lungawi dingin in duh.</i>
ZIRH AW	• Mipi in Pathian rinsan loin um khal hai sehla, Pathian cun a ngaisakzia a langter thotho. Ei ding rawl tlasam loin an nei ringring ding ti fiangter dingah Pathian cun khawkhannak a nei. Van ihsin sang a pek hai ding mi cu zing tinten an sarkhawm ding a si. Zarh khat sungih a ni ruknak ah Sabbath ni (Bawipai ni hleice) tiang daih tamdeuhin an sarkhawm. Zan lam tinten sa an ei ding a si. (Suahlannak 16: 4-12) • <i>Zing lamah Israel-mipawl cu an riahbuk sungin an hung suak ti vun suangtuah hnuk uh, cule an hmuah mi thil an simkir mi simfiang aw.</i> Mosi cun himi cu Bawipa in a lo pek mi sang a si tiah a sim hai. Mi kip in anmai tuldan vek cio in an sar, zohman tlasam an um lo. Zohman in zing lam tiang zianghman an tan lo. An lakih mi hrekhat in zing lam tiang a hrekhat an tan ih, cumi cu a lung ih a namsia. (Suahlannak 16: 15-20) <i>Nangmai tuah duh mi hnakin Pathian sim mi cekci tuah a thupitnak vun thursuak hnuk.</i> • Mipi cun Van ihsin a rung tla mi sang cu “Manna” tiah an ko. Cumi cu khuai tizu vekih thaw a si! Israel-mipawl ih khualtlawnnak a net lai hlanlo cu Pathian in manna thawn a cawm hai. Pathian cu an Pathian a si tile, amah in a kilkhaw hai ding a si ti fiangter dingah an hnenih a peknak a si. (Suahlannak 16: 31-32) • Thuanthu sung vekin an rilrawn diriamter dingah Israel-mipawl cun manna cu an sarkhawm ih, an ei. Ramthing ih an um sung cu ni tinten an ei ih an nung, asinan can reipi an ei hrih a tul. • <i>Kum tam zet liam zo mi ah Jesu cu kan sualpawl hrang thi dingah Van ihsin a rung tum. Jesu cun “Nunnak Sang” ka si tiah a tiaw. Bawipa Jesu (Nunnak sang) kan nun ah kan cohlang asile kumkhaw nunnak in pe ding a si – cui nunnak cu leitlun kan nunlai le Van kan thlen tik khalih kan lungawinak a si. Van ihsin a rung tla mi manna cu Israel-mipawl hrangah cun mangbangza thil a si, asinan Bawipa Jesu rak cohlan hi cu hnakin a ropi ih a maksaksawn a si. (Nunnak Sang le manna thu hi a lang ih tar lole zuk hmuah theih in simaw fiangsawnin zirh tla na duh sin men thei.)</i> Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI in Appendix C zoh aw – Pathian in rawl a pe / Pathian in Israel-mipawl hnenah rawl a pe.
ZOHSAL AW	Cang pawimawh hi a tul asile zirh awla, simfiang aw. John 6: 35. A tlunih tarlang mi in thazang pesal hai aw.
NUNPI AW	Thusuhnak tawite hrang hmang aw. • Ziangruangah mipi an phunnawi? • Zawi hnenah lungawilonak an langter? • Lungawilonak langter sawn loin ziang tuah ding an si? • Zarh khat ah ni ziang zat sung ni tinten lei parah manna a tla? • Zan lam tinten ziang an hmu? • Ziang tluk rei manna an sarkhawm? • Jesu in a hman mi a hmin kha ziang a si? • Ziangti zawngin manna hnakin Jesu a ropisawn?

B11 Thuanthu 2

Pathian in nehnak a pe – Himi cu Pathian in amah a rinsantupawl a bawm hai ti mi thu a si.

	Kan zir thei mi cu: • Israel-mipawl in Pathian an rinsan tikah a bawm hai. • Kan nunnak ih nehnak kan co thei nak dingah Pathian in a hnenih thla kan cam ding a duh. Câng pawimawh: <i>Suahlannak 17: 15</i> Bible thu hlawm: <i>Suahlannak 17: 8-15</i>
THEIHTER AW	Israel-mipawl cun buainak dang an tawngcih thlang. Amalek-mipawl tiah kawh mi an ralpawl cun an rak do. (<i>Suahlannak 17: 8</i>) <i>Thil umdān nauhakpawl in an kaihnghah thei nak dingah a hnuai lamih thusuhnakpawl hmang aw:</i> • <i>Israel-mipawl in ziang an tuah ve tengteng ding um? (do kirsal)</i> • <i>Ral do dah mi teh an si maw? Israel-mipawl cu lzip ram ih an um laiah khan sāl an rak si, ral do ralkap an si lo ti mangtersal aw.</i> • <i>Ziangtin an ruat pei?</i> • <i>Pathian-ih bāwmnak an co thei pei maw? Pathian in annihpawl cu ram thar ih hruai dingah lzip ihsin a hruaisuak ti nauhakpawl mangter hai aw. Pathian cun a thutiam vekin a tuahsuak tengteng ding a si.</i>
ZIRH AW	• Mosi cu hruaitu mifim a si vekin, ziang tuah ding ti a thei. Amah bawmtu Joshua cu ral dotu ding mi hrilsuak dingin a fial. Mosi cun ral dotupawl cu Pathian-ih bāwmnak an t̄ul ding ti a thei, curuanguah Aaron le Hur thawn tlangmual zimah an fehso ih ral doawknak hmun cu an thlir. Mosi in a kut hnih in a lu tlunah kianghrawl a hawiso (tuu a khalh laiiah a hman mi kianghrawl saupi a si). <i>Israel-mipawl in Pathian rinsanin nehnak an conak ding hrang langternak a si ti simfiang hai aw. (Suahlannak 17: 9)</i> • Mosi in a kut a thlir thei sung cu Israel-mipawl in nehnak an co. <i>Nauhakpawl cu an lu tlunah an kut thlir ve dingin simhai aw. Cān rei nawn tlun lamah na kut na thlir tikah ziang a cang ding tiah na ruat? Asinan Mosi-ih kut cu a kham, cule hnuaiiah a tla. Cuveten an ralpawl in an neh. Ziangti vekin Aaron le Hur in Mosi an bawm pei ti nauhakpawl cu an ruahnak relter hai aw, cule an tuah vek cekci in tuahter ve hai aw. Mosi cun nitlak tiangin a kut a hawiso thei, cuisi cun Israel-mipawl in nehnak an co. Mosi cun nehnak an co ruangah Pathian hnenah lungawi thu sim a duh, curuanguah lungto in biak̄theng pakhat a dāwl ih a hmin ah “Jehovah cu kan thantar a si,” tiah a ko. Nehnak an co ruangah Mosi cun ziang hmuahhmuah ah Pathian sunlawinak pek a duh ti simfiang hai aw. (Suahlannak 17: 10-13, 15)</i> • <i>Doawknak ih nehnak ah zo so thupibik ding tiah na ruat? Mosi in Pathian rinsanin a lamah a kut thlir lo ta hnih sehla Joshua le a ralkappawl cun nehnak an co lo ding. Bawipa Jesu cu in Rundamtu ah kan rinsan asile ral kan nei – cumi cu Setan a si. Anih cun t̄ihnak nei dingin le kan nun ih aipuannak lakhloh ding a duh a si. Setan maw, Bawipa Jesu sawn saw huham nei deuh? Jesu a caksawn ruangah nehnak kan co thei nak a si. Ziangtik lai khalah amah kan rinsan ringring a t̄ul a si.</i> Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI sungih Appendix C zoh aw – Pathian in nehnak a pe.
ZOHSAL AW	Câng pawimawh hi a t̄ul asile zirh awla, simfiang aw. <i>Suahlannak 17: 15.</i>
NUNPI AW	Nauhakpawl in mawi zetih tarsuah ding mi zuk tumpi tuahin, “Jehovah cu kan thantar a si” tiah ti hai seh. Lamzin dangin, thusuhnak tawite hrang hmang aw: • Israel ralkappawl hruaitu zo a si? • Khui hmun ah Mosi a feh? • Mosi kha zo thawn an feh? • Mosi in a ban a phar tikah doawknak ah ziang a thleng? • Ziang tluk rei Mosi in a ban a phar thei? • Zo in nehnak a pe? • Kan ral zo a si? • In bawm dingah zo kan rinsan ding?

B11 Thuanthu3

Pathian in thupekpawl a pe – Himi cu Pathian-ih dān thu a si.

	Kan zir thei mi cu: • Pathian cu a thianghlim. • Pathian-ih thupekpawl kan thlunsuak thei lo. Cāng pawimawh: <i>Suahlannak 20: 1 or Rom 3: 23</i> Bible thu hlawm: <i>Suahlannak 19-20</i>
THEIHTER AW	Innsang ih nan hman mi lole tlawnginn ih nan neih mi dānpawl relpi hai aw. Ziang pawl an si? Ziangruangah sakhawdan hi kan nei? Sakhawdan tlun hi thil awl a si maw? Tuisun kan zirlai ah cun Israel-mipawl hnenah Pathian in ziangtin sakhawdanpawl a pe ti mi thu kan zir ding a si.
ZIRH AW	• Israel-mipawl cu Sinai ti mi tlang tum zet umnak hmun an va thleng. Pathian in Mosi hnenah tlang zimah mero sahpi sungah na hnenah ka ra tum ding tiah a ti. Mipi zohman tlang parih an kaisohlonak dingah Mosi cun Tlang kimvel in ri a kham. Mipi cu hnipuan sawp faiin, timlamaw hai khal sehla an sualnak ruangah Pathian an naih thei lo. (Suahlannak 19: 1-14) • A ni thumnak ah mipi cu tlang hramah an ding. Mero sahpi cun tlang cu a tuam thluh ih a hnin thluh. <i>Pathian cu ziang tlukin huham a nei ti himi in a langter. Mipi in ziangti vekin an khansa ding langtersal aw.</i> Pathin cun Mosi cu Tlang parih kaiso dingin a sim, cui hnu rei lo teah mipi cu tlang hram ih um dingah ralrinnak pe dingah a sim. (Suahlannak 19: 16-22) <i>Mipi cun Pathian an naih thei lo, ziangatile Pathian cu a thianghlim (sual a nei lo), asinan mipi nunnak cu sualnak in an khat a si ti simfiang aw. Tuini khalah kan sualpawl ngaidam a si lo ahcun sual cun Pathian thawn in thenhrang lai thothe a si.</i> • Cui hnuah Mosi cun lung pheng pahnih parih ngan mi thupek pahra cu Pathian hnenah ihsin a ngah. Thupekpawl cu Pathian-ih sakhawdan lole thupekpawl an si, Pathian in ziangti vekin thlunter a duh timi mipi hnenah fiangternak an tuah. Zo dang hnakin Pathian an duhdawt bik ding a si, cule pakhat le pakhat duhdawtawtawn ding an si. <i>Thupek 1-4 cun ziangtin Pathian kan pehtlaih tile thupek 5-10 cun ziangtin mi dang kan pehtlaih ti mi hmuhsak dingin, Level 2 nauhakpawl a tawi zawngten simfiang le siarter a duhum zet ding. Thupekpawl thlun ding kan tlin lo ti theifiang dingin bawm hai aw!</i> (Suahlannak 20: 1-17) • <i>Riahsiatzain, Israel-mipawl cun Pathian-ih dānpawl an thlun thei loih, kannih khal in kan thlun thei ce lo. Pathian ih nunter in duhdān vekin zohman kan nung thei lo. Kannih cu misual kan si. Bawipa Jesu lawng hi leitlun ih nung mifamkim umsūn a si. Himi ruangah si in Rundamtu si dingah a tlinnak. Pathian ngaidamnak kan co thei nak dingah kan sualpawl hrang cawhkuan amah in a tuar. Cutin Israel-mipawl vekin amah thawn hlatpi ih um a tul nawn lo ih, Pathian sungkua kan si thlang.</i> Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI Appendix C sung zoh aw – Pathian in thupekpawl a pe.
ZOHSAL AW	Cāng pawimawh hi a tul asile zirh awla, simfiang aw. Suahlannak 20: 1 lole Rom 3: 23.
NUNPI AW	Level 2 zirnak ih ngan mi thupek a pek mipawl vekin thusuhnak tawi hrang na hmuitin thei. A remcang asile nauhakpawl in an hmuh ih, an theih thei nak dingah calungpi parah tarsak aw. Na tarsuah mi na siarsak hnuah, na tar mi cu lakirsal aw. Thupek pakhat ciar ih a tawngfang pawimawhbik mi tan aw. Thimnakah, Keimah lo _____ na nei lo pei. Khercawp _____ na tuah lo pei. Nauhak in tawngfang kim lo mi a thei asile anmai group hrang hmat a ngah thei. Nauta deuh pawl cu Sinai Tlang zuk an tuah thei. Cahnah khāwng thawn tlang zuk tuah aw, khawdur hrang patpe hmul, a sen rāwng in mei alh, cule nimthlakau le tēktla hmuhsaknak hrang khal tuah aw. Hruangkulh khal na tuah thei. Cun nauhakpawl in puanthlam khal an tuahbet thei.

B11 Thuanthu 4

Pathian in rundamnak a pe – Himi cu Pathian in a mipawl thihnak in a runsuahdān thu a si.

	Kan zir thei mi cu: - Hremnak tuar tlak a si mi Israel-mipawl hrang Pathian in runsuahnak lamzin a tuahsak. - Rundam kan sinak ding hrang Pathian in lamzin in tuahsak. Cāng pawimawh: <i>John 3: 14</i> Bible thu hlawm: <i>Mipum siarnak 21: 4-9</i>
THEIHTER AW	Thil sual kan tuah mi tuahsal kan hman̄g theu! Israel-mipawl in Izip ram ihsin an rak ken mi rawl a cem tikah ziang an tuah ti na mang maw? Mang e, an phunzai ih an lungawilonak an langter fam teh! Tuisun ih thuanthu khalah an phunzaisal lala! Ziangruangah ti kan hawl hnik pei. <u>Lole</u> Rul ih cuk a ñhnunzia, sizung ah fehiih, a khamnak si dawh a ñul thu reltlang uh. Tuisun ih thuanthu ah rul cuk a tuartupawl Pathian in danglam zetin a damternak thu ngai ding kan nei.
ZIRH AW	- Riahsiatza a si, Israel-mipawl in Pathian le Mosi dokalhin Izip ah khan rak thi sawn ningla a ñhasawn ding nân, Pathian in in pek mi hi manna hi kan nunnak in a fih tuk tiah an ñawng. An lungawi lo nasa si! (<i>Mipum siarnak 21: 5</i>) - Mipi tlunah Pathian a thin a heng tuk ih hrem hai a tum. An riahhmun cu micuk na zet rulpawl in a khat thluh. <i>Mipi ziang an cang?</i> Rul in a cuk hai ih mi tampi an thi a si. Mipi cun an sualmawhnak ruangih tuar an si ti an thei aw. Mosi hnenah an ra ih kan rak sual zo a si, kan hnen ihsin rulpawl lahlo dingin Pathian hnenah thla in camsakaw tiah an ra ti. (<i>Mipum siarnak 21: 6-7</i>) <i>Thil sual kan tuah tikah kan mawh a si kan ti thei hi ruahnak dik a si ti nauhakpawl theithiam dingin bawm aw. Kan sualnak Pathian hnenah thlenin a hnenah bawmnak kan dil ding a si.</i> - Mosi in Pathian hnenih thla a camsak hnuah Pathian in Mosi cu thil danglam zet tuah dingin a sim. Mosi cun dar in rul tuahih, an riahnak hmun thing parih tar ding a si. A tar mi dar rul cu mi kipih hmuh theihin a um ding a si. Ñthum parih tar mi a zohtu zokhal rul cuknak in an thi lo ding tiah Pathian in thu a tiam hai. Zokhal hi thu a zum ih, Pathian in a sim vekih a tuahtu pauh cu an nung ding a si. Thihnak ihsin luatnak lamzin awlte a si! (<i>Mipum siarnak 21: 8-9</i>) (<i>Thuhmaihruai ih a pahnihnak sawn na hman̄g asile na khaikhintāwn thei.</i>) Israel-mipawl in Pathian sim mi an thlun dingah na zum maw? Ziangruangah na zum? An nun thei nak ding hrangih lamzin umsūn a si ti rel uar aw– <i>Thil dang taimak suahih tuah ñul mi zianghman a um lo!</i> - Kum tampi hnuah Jesu cu lei parah a rung, cule hi thuanthu a thupitnak an hnenah a sim hai. Israel-mipawl vek kan si, ziangahtile Pathian dokalhin kan sual, kan sualnakpawl ruangah cawhkuan co ding kan si. Asinan Pathian in kan sualpawl ruangih cawhkuan in kan luat thei nak dingah lamzin in tuahsak a si. Jesu cun kan sualpawl ruangih a thih tikah anih cu “ñthum parah thlai a si ding” tiah a sim. Kan hrangih Jesu in in tuahsak mi parah kan rinsannak kan ñthum ngam asile, Pathian in in rundam ding ih, kumkhaw nunnak kan nei ding a si. <i>Himi cu Jesu thawng lawngin rundam kan si thei ti sim uar aw, cule an nun ih rak sāwnkir ve dingin sawm hai aw.</i> Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI Appendix C sung zoh aw – Pathian in rundamnak a pe.
ZOHSAL AW	Cāng pawimawh hi a ñul asile zirh awla, simfiang aw. <i>John 3: 14.</i> Himi pawl cu Jesu-ih ñawngkam an si ti simfiang hai aw. Khraws parah thlai a si tikah ziangti vekin in rundam ti a simfiang hai a si.
NUNPI AW	Nauhak group khat in ñthum parih thali mi dar rul an rak tuah thei, cule group dang kha khraws rak tuahter hai aw. Cāng pawimawh an zir mi kha an tuah mi parah tar hai seh. Lole nauhakpawl cun plastic kaw thawn rul tuah hai sehla, ñthum hrang khedan tuamter hai aw. <u>Lole</u> B11 sung ta thawn thusuhnak tawite na neihpi hai thei. B11 in thusuhnak bet mi hrekkhat in netnak na tuah thei: - Hi cān ah Israel-mipawl in ziang thuhla ah an phunzai? - Pathian in ziangtin a hrem hai? - Rul cuknat tuarnak ihsin damter an sinak dingah mipi in ziang tuah tengteng ñul mi a um? - Kan sualpawl ruangih kan tuar ding mi cawhkuan ihsin ziangtin rundam kan si thei ding?

B12 Thuanthu 1

Joseph le vangcungmi – Himi cu harsat cān ah Joseph in Pathian thu a lung ti mi a si.

	Kan zir thei mi cu: • ‘Jesu’ ti mi sullam cu ‘Rundamtu’ tinak a si. • Joseph vekin Pathian thu kan lung ve ding a. Cāng pawimawh: Mathai 1: 21 Bible thu hlawm: Mathai 1: 18-25
THEIHTER AW	Hmin le a sullam reltlang uh – An hmin sullam an thei maw, lole ziangruangah khavək hmin an sak ti nauhakpawl sut hai aw. Tuisun ah nauhakpawl cun Bible sungih hmin sunglawi zet pek mi naute danglam hleice thuhla an zir ding thu sim hai aw. Zawi thuanthu a si pei ti nauhakpawl an ruahnak relter hai aw.
ZIRH AW	• Joseph le Mary cu ʔhitawk an tum, asinan ni khat cu Mary in Joseph cu nau a pai ti thu a sim. Joseph cun naute in pa le a nei si lo ti a thei, curuangah a thuptein Mary cu tansan a tum. (Mathai 1: 18-19) • Zan khat cu Joseph in mang a man. A hnenah vangcungmi a rung lang ih Joseph cu a bia. Vancungmi cun a hnenah, “Mary na nupi ih ʔhit ding ʔih hlah, ziangah tile a vun mi cu Thlarau Thianghlim hnenah ihsin a s,” tiah a ti. (Mathai 1: 20) Himi sullam cu naute cu Pathian Fapa a si ding tinak a si. • Vancungmi in Joseph cu naute hmin ah ‘Jesu’ na sak ding, ziangah tile anih cun a mipawl kha an sualnak ihsin a rundam ding a si tiah a ti (Mathai 1: 21). Jesu ti mi sullam cu “Rundamtu” tinak a si ti sim hai aw. Rundamtu ti mi reltlang uh. (ni tin nunnak ah, ʔhimnakah, mi pakhat dinhmun ʔihnungum zetih a um laifangah rundamtu maw, lole runsuaktu a ʔul) Jesu-ih hnaʔuan cu Rundamtu a si ti nauhakpawl hnenah simfiangnak pe hai aw. Bible cun sual man cawhkuannak ihsin mi kip rundam ʔul mi an si tiah in sim – Jesu cun sual a nei ve lo, curuangah khraws parah thiin, leitlun mi hmuahhmuah sual man cawhkuannak ihsin in runsuak thei a si. Bible cun mi kip an sualnak ruangih sirawknak taktak neiin, Jesu cu Rundamtu ah an cohlang ding a si tiah in sim. • Joseph cu a hung ʔhangharh tikah, a hnenih sim mi vekin a tuah ih, Mary cu a nupi ah a ʔhi. ui hnu rei lo teah naute cu a suak, cule Joseph in a hmin ah ‘Jesu’ tiah a sak (Mathai 1: 24-25). Joseph hnenih thuhla zirh mi nauhakpawl sut hai aw, cule ziangtin a tuahcih ti reltlang uh. Bible sungih Pathian ih in zirh mi thu ngai le thlun hi ziang tlukin a thupi ti simfiang hai aw. Pathian in kan hrang thlun ding in pek mi zirhnak hrekhat tla tarlangin hmunkhatte ah ruattlang uh. Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI in Appendix C sung zoh aw – Joseph le vangcungmi.
ZOHSAL AW	Cāng pawimawh hi a ʔul asile zirh awla, simfiang aw. Mathai 1: 21.
NUNPI AW	Thuanthu zoh kirsalnak ah hmangin a hnuai lamih thusuhnak hi nauhakpawl sut hai aw. • Joseph ih a ʔhit ding mi kha zo saw? • Mary in ziang thuthang saw Joseph a rak sim? • Pathian in Joseph hnenah ziangtin a sim? • Naute-ih paih hmin zo saw? • Naute hmin ziangti kawh ding saw? • ‘Jesu’ ti mi sullam ziang a si? • A ihthahnak ihsin a hung harh tikah Joseph in ziang a tuah? • Ziangah saw rundam kan ʔul?

B12 Thuanthu 2

Herod le Mifimpawl – Himi cu Mifimpawl in Jesu hawlhmuah an tum ti mi thu a si.

	Kan zir thei mi cu: • Jesu cu siangpahrang hmuahhmuah tlunih Siangpahrang a si. • Jesu cu biak dingah a tlak a si. Câng pawimawh: <i>Mathai 2: 2</i> Bible thu hlawm: <i>Mathai 2: 1-8</i>
THEIHTER AW	Mi thupi thuhla ruat dingin nauhakpawl sut hai aw. An hmin ngan hai she, lole an zukpawl tal neih tum hai seh. Hi bang pawl hi tawn na duh hai maw? Reltlang uh. Tawng ding si ta awla ziang na relpi ding? Ziang na tuah ding? Ziangtin na pawlkäwm hai ding? Tuisun ih kan zir ding mi ah leitlun ih um dah lo miropi tuk mi hawl dingih khual a tlawngtupawl thuhla a si ti sim hai aw.
ZIRH AW	• Ni khat cu Jesu suahnak ihsin hmun hla zetih um, mi Mifimpawl cun van ah arsi danglam an hmu. <i>Cuih arsiih sullam theihngah duh ah phur zetih an um thu langter aw. Nisuahnak lam ihsin hmuhla zetah (thla khat sungl ai) ziangtin khual an tlawng tile Siangpahrang Herod-ih inn an thleng ti mi simfiang aw.</i> “Jew-pawl Siangpahrang a suak mi cu khuiah a um,” tiah Siangpahrang Herod hnenih an sim mi pehtliahter aw? Van ah amai arsi kan hmu ih, amah be dingin kan ra,” tiah an ti. (Mathai 2: 1-2) <i>Siangpahrang thar ra suak ding mi cu Jesu, Pathian Fapa a si, Siangpahrang dang hmuahhmuah hnakin a ropi hleice cuang ti nauhakpawl sim hai aw. Jesu cu siangpahrang hmuahhmuah tlunah Siangpahrang a si. Jesu-ih hmin sullam hmaisa zirnak ta an cing lai maw ti nauhakpawl sut hai aw. Mifimpawl in Siangpahrang ‘biak’ kan duh a si an ti mi sullam reltlang uh? Jesu cu ziangruangah biak a tlak si pei?</i> • Herod in Siangpahrang thar thuhla a theih tikah a thinlung a buai. Amai aiawhah Siangpahrang tuan dingah zohman a duh lo. A thurawn mifimpawl cu a ko hai ih, Siangpahrang thar a ra suahnak ding hmun cu a suthlah hai. Cathiang sung an hawl ih naute cu Bethlehem khua ah a suak ding ti an hmu suak. (Mathai 2: 3-6) • Herod cun Mifimpawl cu a ko hai ih an hnenah, “Va feh uhla, ngunngaih zetin naute thuhla cu va zingzawi uh, nan hmuh hnuah in rak simsal uhla, kei khal in amah ka be ve ding,” tiah a ti (Mathai 2: 7-8). <i>Herod in naute biak a duh ngaingai mi a si lo, cuhnakin thah a duh sawn mi a si ti simfiang hai aw. Herod in ziangruangah Siangpahrang thar thah a duh ti nauhakpawl sut hai aw. Tuni ah mi tampi cun Jesu pehtlaihdān ding vekin an pehtlaih lo, asinan Pathian cun Mifimpawl ih an tuah vekin kan duhdawt ih, kan biak ding a duh a si.</i> Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI sungih Appendix C zoh aw – Herod le Mifimpawl.
ZOHSAL AW	Câng pawimawh hi a tul asile zirh awla, simfiang aw. Mathai 2: 2.
NUNPI AW	Thuanthu zoh kirsalnak ah hmangin a hnuai lamih thusuhnak hi nauhakpawl sut hai aw. • Van ah ziang a lang? • Khu ilamzin thlunin mifimpawl an ra? • Siangpahrang thar zoh dingah khui hmun ah an feh? • A thuhla an rel mi Siangpahrang hmin ziang a si? • Siangpahrang thar a ra suah ding thu a theih tikah Herod ziangtin a um? • Siangpahrang suahnak ding an hawlhmuah mi kha ziang khua saw? • Herod in Mifimpawl ziang tuah dingin a sim hai? • Siangpahrang dang hmuah hnakin ropibik zo a si?

B12 Thuanthu 3

Mifimpawl le Jesu – Himi cu Mifimpawl in arsi tlunin Jesu an hawl ti mi thu a si.

	Kan zir thei mi cu: • Mifimpawl cun Jesu an bia ih, thilpek sunglawiz et an pe. • Tuisun khalah Jesu kan be thei lai a si. Câng pawimawh: <i>Mathai 2: 11</i> Bible thu hlawm: <i>Mathai 2: 9-12</i>
THEIHTER AW	Thilpek thabik an lo pek dah mi ziang a si ti - reltlang uh? (Nauhak thinlung laknak ah zuk na hmang thei). Nau thar va leng ding si awla ziang thilpek so na kensak ding? Tuisun ah Mifimpawl in thihek an pek mi thuhla kan zir ding a si tiah nauhakpawl hnenah sim hai aw. Hmaisa zirnakh ih an zir mi Mifimpawl thuhla lo sim thei mi an nei maw ti nauhakpawl sut hai aw.
ZIRH AW	• Mifimpawl cu Herod hnenin an suak ih an pawksuak. Arsi an hmusal ih, Jesu umnak hmun cekci ah a hruai hai. (Mathai 2: 9-10) <i>Mifimpawl in arsi an hmuh tikah ziangtin an um ti reltlang uh. Ziangruangah hi vekin an khansa si pei?</i> • Joseph, Mary le naute Jesu umnak hmun Bethlehem khua inn sung pakhat sungah Mifimpawl an thleng. Inn sungah an lut ih, naute Jesu an hmu, bawkkhupin amah cu an bia. Thilpek phunt hum: sui, frankincense rimhmui (thingkung phun khat a si ih rimhmui tuahnakh an hmang) le mura (thing phun khat ihsin tuah mi a si ih si lole rimhmui ah an hmang) tla an pe. (Mathai 2: 11) • Hivek thihekpawl hi naute hnenih an pek mi a si maw ti nauhakpawl sut hai aw. <i>Hi thilhekpawl hi man khung zet mi an si ih, siangpahrang hnenih an pek theu mi a si ti simfiang aw. Ziangruangah Mifimpawl in naute Jesu hnenah hivek thilpek ngelcel pe dingah an hril ti relkhawm uh? Mifimpawl pek mi vek kan pe ve thei lo a si khalle a thil tuah mi hmuahhmuah ruangah a hnenih lungawi thu simnak in amah kan be thei ih, a lunghmui zawng kan tuah thei a si.</i> • Mifimpawl anmai ram ih an tlunkirsal cân a thleng thlang. Herod cun a hnenah kirsalin naute an hmuhnak hmun simsal dingah a ti hai, asinan Pathian in an mang ah Herod hnenih kirsal lo dingah a sim hai, curuangah anmai ram ah lamzin dangin an tlung (Mathai 2:12). <i>Anmai ram ah lamzin dangih Mifimpawl an tlun khi ziangtin an um dingah na ruat ti relkhawm uh? Anmai inn an thlen zo thu mi an sim theih cu nang ziangtin na ruat?</i> Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI sung Appendix C zoh aw – Mifimpawl le Jesu.
ZOHSAL AW	Câng pawimawh hi a tul asile zirh awla, simfiang aw. Mathai 2: 11.
NUNPI AW	Thuanthu zohkirsalnakh ah hmangin a hnuai lamih thusuhnakh hi nauhakpawl sut hai aw. • Mifimpawl in van ah ziang an hmusal? • Arsi an hmuh tikah ziangtin an um? • Arsi cun khui hmun ah a hruai hai? • Inn sungah zo a um? • Jesu an hmuh tikah Mifimpawl in ziang an tuah? • Thilpek phun ziat an pe? • Thilpek hmin pakhat in ngan aw. • Mifimpawl in lamzin dangih kirsaldān ding ziangtin an thei?

B12 Thuanthu 4

Izip ram ih tlannak – Himi cu Pathian in a Fapa kikhawinak thu a si.

	Kan zir thei mi cu: • Pathian in a Fapa Jesu a kilhim. • Jesu, Mary le Joseph tuah mi vekin Pathian thu kan lung ve ding a si. Câng pawimawh: <i>Mathai 2: 15</i> Bible thu hlawm: <i>Mathai 2: 13-23</i>
THEIHTER AW	Mang an rak man dah mi nauhakpawl sim dingin sut hai aw. Bible san lai ih mangpawl cun sullam tha zet an nei ti nauhakpawl mangter hai aw. Thuanthu sungih (Joseph-ih mang, Mifimpawl-ih mang) an rak zir zo mi lo sim dingin nauhakpawl sut aw. Tuisun ah mang phun dang thu kan zir ding.
ZIRH AW	• Mifimpawl an fehsuak hnuah Joseph cun mang a man. A mang ah cun Herod a thin a heng tuk ruangah Jesu thah a tum, tiah Pathian in Joseph cu a sim. Pathian cun Joseph hnenah Jesu le Mary cu an him thei nak dingah Izip ram ah na tlanpi a tul ding tiah a ti (<i>Mathai 2: 13</i>). <i>Hivek mang a man tikah Joseph cu ziangtin a um dingah na ruat?</i> • A cui zan roriah Joseph cun a hnenih vancungmi in a sim vekin Mary le naute cu Izip ram ah a fehpi. Siangpahrang Herod a thi ti an theih hlan sung hmuah cui hmun ah cun an cam (<i>Mathai 2: 14-15</i>). <i>Pathian in mang ih a rak sim vekin Joseph in tua hlo bang sehla ziang a cang ding tiah na ruat - rellang uh? Pathian in a sim vekih Joseph in a tuah hi a thupi tuk mi a si. Himi thu ah thil tul mi ziang a si ti ruat dingin nauhakpawl sim aw. Hi thil thleng mi ah tih ding a um lo ti theihter hai aw.</i> • Jesu suahnak thuhla hi a suah hlan kum tam zetah a thuhla ngan dingin Pathian in profetpawl a ko ih, milai a ruat hai a si. Cupawl lakih profel pakhat cu Hosea hi a si. Thukham Hlun cabu sungih um mi a si. Izip ram ih Jesu a um ding thu a rak ngan zo. • Câng pawimawh ah Izip ram ih Jesu a um ding thu ziangti vekin a sim ti simfiang aw – Herod in ziang tuah a tum ti mi a hlanpiin Pathian cun a thei cia. Thil cang mi hmuahhmuah ah Pathian in a Fapa a kilhim a si. • Herod a thih hnu cun vancungmi in Joseph cu Israel ram ih kir a him zo tiah a sim. Joseph cun Pathian thu a lung ti kan hmusal. Hmai lam hrang Pathian-ih humhimnak le thiltitheinak rel uar aw. • Joseph, Mary, le Jesu cu an kirsal ih, Nazareth khua ti mi ah an um. (<i>Mathai 2: 19-23</i>) <i>Nazareth khua ih Jesu a thanlen laiah a nu le pa, a venghnen, a hleicein a Pa, Pathian lunghmui zawngin a nung a si. (Luke 2: 52) Pathian in a lunghmui zawng tuah ih nung dingah in duh ve a si ti nauhakpawl mangtersalaw. A thabik mi Pathian lunghmui zawng kan tuah thei mi cu in Rundamtu si dingih Jesu in pek mi ruangih lungawi thu sim le kan sualpawl hrang ngaidamnak a hnenih kan dilnak in a si.</i> Biblethu zir ding mi le tuah dingpawl kha tuah thluh aw. Hmuh hai aw: FBI singih Appendix C zoh aw – Izip ramih tlannak.
ZOHSAL AW	Câng pawimawh hi a tul asile zirh awla, simfiang aw. <i>Mathai 2: 15</i>.
NUNPI AW	Thuanthu zoh kirsalnak ah hmangin a hnuai lamih thusuhnak hi nauhakpawl sut hai a. • Mifimpawl an feh hnuah Joseph hnenah ziang thil a thleng? • Pathian in Joseph kha khui tawh hmun feh dingah a fial? • Ziangruangah cui hmun ih feh tengteng a tul? • Izip ah Joseph in zo a fehpi? • Ziang tikah an kirsal? • An va feh ih, an cēnnak ding khaw hmin ziang a si? • Nazareth ih an thanlen tikah Jesu ziang a tuah theu? • Pathian lunghmuiter dingah ziang kan tuah thei?

Zirnak Hmat Pekdan Sayapawl Khiihmuhtu

LEVEL 1 ZIRNAKPAWL:

- Cahmai pakhat (asilole cabu sungih cahmai pahnih) zarh tin rāwng hnih le ʔawngfáng kimter ti mi a um ringring.
- Zarh khat hrangah hmat 10 pek ding a si, thla khat ah hmat 40.
- Level 1 zirnak cotu nauhakpawl cun ʔha teih ca an siar thei ding kha nu le pa/hotu/sayapawl in beisei loin bāwm tum ding a si.
- Thusuhnak sannak hrangah hmat 2 a si pei ih, rāwng hnih man ah hmat 8, cutin zirnak pakhat zate hmat kāwm cu hmat 10 a si ding.

LEVEL 2 ZIRNAKPAWL:

- Zarh khat ah cahmai pahnih. (cabu te sungah cahmai 4 a um)
- Zirnak sungah thuanthu an tel thluh. Tlawngtapawl in ʔawngfáng phunphun kha zirnak sung ihsin hawl hai seh, rāwng hnih hai seh, Bible Cāng Hril kim ki ngan hai seh.
- Zarh khat hrangah hmat 20 pek ding a si ih, zirnak thusuhnakpawl dikteih an tuah asile, a tlangpithu in thla khat hrangah hmat 80 man zir ding a si.

BIBLETHU HMAT PEKDAN

HMAT PEKDAN

Sayapawl kha himi tuah hmaisa dingih ngen an si:

- Zirnak kip kha ʔhaten cek awla, an sannak cahnah kha a hman le hman lo ʔhaten cek awla hminsinnak ngan aw.
- Na sim hai vekih an phi asile, lawmman ah hmat ʔha pe hai aw.
- An phinak ball pen asilole khedan rāwng thawi rāwng bangaw lo ball pen in hmat pe awla, a hman mi a phi cu hmat pe aw.
- Dik lo ih an phi mi le an ngansual mi cu a dik mi a phi ngansak vivo aw. Cafáng ngansual mi cu hmat pe thotho aw.
- A phi a hrek lawng dikih an ngan mi cu hmat kim pe hlah aw.
- Hmat an ngah mi zate kāwm kha zirnak cabu te cahnah netabik ah ngan awla, thapeknak ca tete ngan aw.

Hmat pek thu ah a mawitawkih tirhsian a ʔha, nauhakpawl Bible an zirnak ih thapekthiam a pawimawh zet. Thla tin saya in cabu a lawngnak ah khan thapeknak ca te ngansak ringring hi a thupi tuk. Rāwng an hnih mi parah siseh, an kut ngan mawinak parah siseh, hmat an hmuh ʔhat mi parah siseh, tlawngtapawl in an zir mi thu an theih mi parah siseh faknak le thapeknak duhum ʔawngkam tete ngan ʔheu aw. Cun a phi an soal rori mi hmat pek thotho tivek cu ti lo lawlaw ding a si.

Faknak ʔawngkam khal a phunphun hman ding a si. Nauhakpawl an thatho ding le Bible zir an duh ding hi hmuitin awla, faknak ʔawngkam tete khal nganthiam tum aw. Na faknak ʔawngkam kha amah kel ringring a si ahcun mual a nei lo ding ih, sullam um lo ah a ang ding.

LEVEL 1

Faknak Tlangpi

“Mawite – hih zirnakpawl na thawk thei ruangah ka lung a awi tuk, nuam na ti ka zum. Rāwng na hnih mipawl hi mawi ka ti ih ka duh hai tuk.

“Tlawng na kai maw? Na tlawng thu i sim hnik aw. Na hnen ihsin thuhla theih ding ka hngakhlap zet.”

“Na tiʔha tuk, Andru. Rāwng hnih na thiam tuk, a mawi ka ti tuk! Rāwng na hnih mi kha rīn sung rori ih hnih kha a har maw? Zirnak netabik ah khin rāwng na hnihdan malte na tisual deuh.”

Thlarau lam thu ih faknak

“Na tiʔha tuk, Sarah. Jesu in Jairas a bāwm hi ziangtluk mithlawsuak a si ti aw.”

“A phi na ngan mi a ʔha tuk! Jesu thih thu thuanthu hi riahsiatumza a si na ti lo maw, asinan a thawhsal hi ziangtluk lungawiumza so a si ti aw.”

LEVEL 2

Faknak Tlangpi

“Na phi mi a ʔha tuk lala, Vante – Tlawng na kainak ih na sayapawl cu na ca zirnak le camibuai na tuah mi ah a lung a awi zet ʔheu ding ka zum!”

“Na birthday a thleng cing ding ti ka thei, Connor. Na birthday hrangah ziang nan tuah ding? Na tuah mi kip ah hlawhtling hram aw!”

“Nasa zetin Pathian thu na zir ti ka thei. Malte lawng soal mi na nei. Biblethu zirnak thusuhnak sannak na ngan tikah ceksal ʔheu aw maw!”

Thlarau lam Faknak

“Naute Jesu rankheng sungih a um rāwng na hnih mi kha ka duh tuk, na thiam tuk ka ti. Pa Pathian in a Fapa hi leitlun ih a run thlah hi a ʔha tuk ti aw?”

“Rāwng na hnih mi ka duh tuk! Zekariah in Pathian sim mi a zum lo ruangah, a zum lo man a tuar. Cumi hnuah Pathian Kamsuakthu parah rinhlelnak a neisal nawn lo.”

“Thusuhnak na san mi a ʔha lawlaw. Ramʔhing ih Filip tawngtu pa kha lungawi zetin a fehsuak ti aw!”

Appendix A - Level 0 & 1 Free Bible Zukpawl

	Title	Thuanthu Zukpawl
B7	Joseph	Joseph-ih unanaupawl an ra thleng
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/preschool-joseph-brothers/
		Benjamin le thuthang sia
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/preschool-joseph-reunion/
		Ngaidamnak le thuthang tha
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/preschool-joseph-reunion/
		Izip ram ah hmunkhat ah
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/preschool-joseph-reunion/
B8	Jesu ih tawn mipawl	Jesu ih tawn mipawl: nunau dam lo pakhat
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/gnpi-024-peter-mother-in-law/
		Jesu ih tawn mipawl: miphar pakhat
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/gnpi-025-jesus-leper/
		Jesu ih tawn mipawl: bawmtu nei lo pa
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/yo-jesus-lame-man/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/btbn-lame-man/
		Jesu ih tawn mipawl: Mathai
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/gnpi-027-matthew/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/jesus-zacchaeus-preschool/

Appendix A - Level 2 Free Bible Zukpawl

	Title	Thuanthu Zukpawl
B7	Joseph	Joseph-ih unaupawl an ra thleng
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/joseph-brothers-1/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/yo-joseph-brothers/
		Benjamin le thuthang sia
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/yo-joseph-reunion/
		Ngaidamnak le thuthang tha
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/yo-joseph-reunion/
		Izip ram ah hmunkhat ah
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/joseph-reunion/
		https://www.freebibleimages.org/photos/joseph-jacob/
B8	Jesu ih tawn mipawl	Jesu ih tawn mipawl: nunau dam lo pakhat
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/gnpi-024-peter-mother-in-law/
		Jesu ih tawn mipawl: miphar pakhat
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/gnpi-025-jesus-leper/
		Jesu ih tawn mipawl: bawmtu nei lo pa
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/yo-jesus-lame-man/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/gnpi-026-jesus-paralytic/
		Jesu ih tawn mipawl: Mathai
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/gnpi-027-matthew/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/jesus-matthew/

Appendix B - Level 0 & 1 Free Bible Zukpawl

	Title	Thuanthu Zukpawl
B9	Mosi	Mosi suahnak
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/sb-baby-moses/
		Mosi ih ti sual mi tum zet
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/sb-baby-moses/
		Mosi in thing bŭk kăng a hmu
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/sb-burning-bush/
		Mosi in Pathian thuchah a sim
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/sb-burning-bush/
B10	Mosi	Mosi le hremnak hmaisabik
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/sb-moses-plagues/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/fl-moses-plagues/
		Mosi le hremnak netabik
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/fl-moses-plagues/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/sb-passover/
		Mosi le lzip ram ihsin suahnak
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/sb-passover/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/sb-red-sea/
		Mosi in Pathbian hnenah lungawi thu a sim
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/sb-red-sea/

Appendix B - Level 2 Free Bible Zukpawl

	Title	Thuanthu Zukpawl
B9	Mosi	Mosi suahnak
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/yo-moses1/
		Mosi ih ti sual mi tum zet
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/moses-prince/
		Mosin thing bŭk kăng a hmu
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/sb-burning-bush/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/yo-moses2/
		Mosi in Pathian thuchah a sim
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/sb-burning-bush/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/yo-moses2/
B10	Mosi	Mosi le hremnak hmaisabik
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/sb-moses-plagues/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/moses-plagues-1/
		Mose le hremnak netabik
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/moses-plagues-2/
		Mosi le lzip ram ihsin suahnak
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/yo-moses2/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/moses-red-sea/
		Mosi le Israel Pathian hnenih lungawi thu simnak
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/moses-food-water/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/yo-moses3/

Appendix C - Level 0 & 1 Free Bible Zukpawl

	Title	Thuanthu Zukpawl
B11	Mosi	Pathian in rawl a pe
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/ls-moses-manna/
		Pathian in Nehnak a Pe
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/moses-amalekites/
		Pathian in Thupekpawl a Pe
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/rg-moses-10-commandments/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/ls-moses-commandments/
		Pathian in Rundamnak a Pe
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/moses-serpent/
B12	Khrismas Thuanthu	Joseph le Vancungmi
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/birth-jesus-preschool/
		Mifimpawl le Herod
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/bpa-christmas/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/dm-wise-men/
		Mifimpawl le Jesu
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/bpa-christmas/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/lgr-birth-jesus/
		Izip ih tlannak
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/yo-wise-men/

Appendix C - Level 2 Free Bible Zukpawl

	Title	Thuanthu Zukpawl
B11	Mosi	Pathian in Israelpawl rawl a pe
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/moses-food-water/
		Pathian in Nehnak a Pe
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/moses-amalekites/
		Pathian in Thupekpawl a Pe
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/moses-sinai/
		Pathian in Rundamnak a Pe
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/moses-serpent/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/gnpi-017-nicodemus/
B12	Khrismas Thuanthu	Joseph le Vancungmi
		https://www.freebibleimages.org/photos/joseph-angel/
		Mifimpawl le Herod
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/yo-wise-men/
		Mifimpawl le Jesu
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/yo-wise-men/
		Izip ih tlannak
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/yo-wise-men/
		https://www.freebibleimages.org/illustrations/gnpi-009-flight-egypt/

© Bible Educational Services 2020
(FBI Links 2023)

www.besweb.com

Registered Charity UK CIO 1186004

CFM (Falam Chin) 04/2024